

วิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของธนาคารออมสิน: กรณีศึกษา ข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ

**Factors Affecting the Decision Making in Participating in the Government
Savings Bank's Quality of Life Project: Case Study of the Naval Officer in the
Royal Thai Navy Headquarters**

นางสาววิยะดา ชาญสายสาคร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2551

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของธนาคารออมสิน: กรณีศึกษา ข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ

Factors Affecting the Decision Making in Participating in the Government Savings

Bank's Quality of Life Project: Case Study of the Naval Officer in the Royal Thai Navy

Headquarters

นามผู้วิจัย นางสาววิยะดา ชาญสายสาคร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานวิภา อินทรทัต, Ph.D.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ, Ph.D.)

กรรมการ

(อาจารย์ดาบพิทย์ ไกรพรศักดิ์, M.B.A.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของธนาคารออมสิน: กรณีศึกษา ข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ

Factors Affecting the Decision Making in Participating in the Government Savings Bank's
Quality of Life Project: Case Study of the Naval Officer in the Royal Thai Navy Headquarters

โดย

นางสาววิยะดา ชาญสายสาคร

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

พ.ศ. 2551

วิยะดา ชาญสายสาคร 2551: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนาคารออมสิน: กรณีศึกษา ข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ ปรวิญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ปรธานกรรรมการที่ปรริภักยา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานวิภา อินทรพัถ, Ph.D. 113 หน้า

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยการให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ และให้มีการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้รับความสนใจมากในระดับนานาชาติและประเทศไทย ซึ่งธนาคารออมสินเป็นธนาคารที่สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล โดยเปิดให้บริการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตขึ้นดำเนินการในรูปของโครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างธนาคารและหน่วยงานต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหาหนี้สิน และร่วมกันพัฒนาชีวิตผู้เข้าร่วมโครงการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม มีการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยธนาคารมีหน้าที่ให้การสนับสนุนทางการเงินเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาหนี้สิน

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค เพื่อกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานของโครงการ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือในการเข้าร่วมโครงการ และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยดังกล่าว โดยใช้วิธีวิจัยเชิงพรรณนา และปริมาณด้วยแบบจำลองโพรบิท ข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิ

ผลการวิจัยพบว่า โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน โดยมีจุดแข็งที่สำคัญ คือ ลักษณะของการให้สินเชื่อแตกต่างจากสินเชื่อประเภทอื่น เพราะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้แบบเบ็ดเสร็จและยั่งยืน และมีโอกาสมากกว่าอุปสรรค โดยมีโอกาสที่สำคัญ คือ การได้รับการสนับสนุนจากระดับกระทรวงต้นสังกัดของผู้กู้แสดงให้เห็นว่าโครงการมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการตามลำดับความสำคัญ คือ ความเข้าใจในโครงการ รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระ ความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่ม ความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และจำนวนหนี้สินตามลำดับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตควรมีการปรับปรุงกฎเกณฑ์เงื่อนไขการให้สินเชื่อให้มีลักษณะที่สามารถสนองต่อความต้องการของผู้กู้ ควรมีการติดตามประเมินผลกลุ่มสมาชิกและเจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสินในแต่ละภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้สามารถทราบและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

21 / 5 / 51

Wiyada Chansaisakorn 2008: Factors Affecting the Decision Making in Participating in the Government Savings Bank's Quality of Life Project: Case Study of the Naval Officer in the Royal Thai Navy Headquarters. Master of Economics, Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Assistant Professor Manvipa Indradat, Ph.D. 113 pages.

Nowadays, the key concepts of sustainable development which are the improvement of quality of life and truly self-reliable become very important to and interesting for many countries around the world as well as Thailand. The Government Savings Bank (GSB) responses to the Thai Government's policy in sustainable development scheme by introduced a loan product called The Government Savings Bank's Quality of Life Project with cooperation from other organizations, for instance the Royal Thai Navy. The aims of this project are to solve financial problem and improve qualities of life of the members in a sustainable way. In order to reach the project's goals, a group process, which includes activities between members in the group, has been implemented while GSB will give a financial support to group members to solve their financial problem. The two main objectives of this research are, first, to improve project's strategies by studying the strengths, weaknesses, opportunities and threats (SWOT Analysis) of this project. The second objective is to study and prioritize factors which influenced interested target groups to join the project. In this research, both qualitative method and quantitative method have been used. The Probit Model has been used as a quantitative analysis. Primary data from questionnaires and secondary data are main sources of data used in this research.

The finding from the case study showed that the strengths of this project are greater than the weaknesses whilst the opportunities are as well greater than threats. A unique design characteristic of loan, which supports all participated members to improve their qualities of life and solve their financial problems effectively, is the key strength of this project. On the other hands, a strong support from coordinated organization is the project's core opportunity. This shows that the strategies of this project are clear and effective. The most important factor which influences target groups' decision making in joining the project is the full understanding of project's nature, followed by the appropriate amount of installment, group dynamic, payment method, interest rate and the amount of loan respectively.

It can be said that this project is effectively developed and implemented. However, it should be reviewed periodically in order to improve its regulations and conditions which will help to meet participated members' needs. Not only the project should be reviewed, but the participated members and the GSB's officers themselves should also be monitored in order to effectively solve the problems.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

21 / 5 / 08

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานวิภา อินทรทัต ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์.ชูชีพ พิพัฒน์ศิริ กรรมการ วิชาเอก อาจารย์ดาบทิพย์ ไกรพรศักดิ์ กรรมการวิชาการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช อังสุมาลิน ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสารบทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงใน งานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โครงการเศรษฐศาสตร์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อเพื่อสังคม และชุมชนของธนาคารออมสิน ซึ่งรับผิดชอบโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่กรุณาให้ คำปรึกษา แนะนำ และข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัวที่ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี และคอยให้ กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อนๆ น้องๆ ทุกคนที่เรียนร่วมกันมา รวมถึงพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ที่ทำงานร่วมกันที่ให้ความช่วยเหลือ และคอยให้กำลังใจ

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดใดๆ ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้ทุกประการ

วิยะดา ชาญสายสาคร
พฤษภาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
นิยามศัพท์	11
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	14
แนวคิดทางทฤษฎี	14
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
สมมติฐานการวิจัย	39
แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย	39
บทที่ 4 โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนาคารออมสิน	42
โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู	42
โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร	51
บทที่ 5 ผลการวิจัย	55
การวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยวิธีการวิเคราะห์ SWOT	55
การวิเคราะห์ปัจจัยในการตัดสินใจโดยทำการวิเคราะห์	
แบบ Multivariate Analysis ด้วยตัวแบบจำลอง Probit	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการวิจัย	81
ข้อเสนอแนะ	84
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	86
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	90
ภาคผนวก ข เอกสารสำหรับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	95
ภาคผนวก ค ผลการประมาณค่าแบบจำลอง Probit	111
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	113

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	จำนวนข้าราชการครูและจำนวนหนี้สินแยกตามสาเหตุของการเกิดหนี้สิน	3
1.2	จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการ จำนวนสมาชิก จำนวนผู้กู้ และจำนวนเงินกู้ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูแยกตามภาคการดำเนินงานของธนาคารออมสิน	4
1.3	ผลการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูแยกเป็นรายไตรมาส	5
1.4	จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการ จำนวนสมาชิก จำนวนผู้กู้ และจำนวนเงินกู้ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารแยกตามภาคการดำเนินงานของธนาคารออมสิน	7
1.5	ผลการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารแยกเป็นรายไตรมาส	8
5.1	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
5.2	ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
5.3	สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม	62
5.4	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
5.5	จำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.6	ช่วงอายุของบุตรแต่ละคนของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
5.7	ระดับการศึกษาของบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
5.8	จำนวนหนี้สินที่ผู้ตอบแบบสอบถามกู้เงินจากแหล่งต่างๆ	69
5.9	คำถามที่ใช้ในการวัดความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	71
5.10	ความเหมาะสมของรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	75
5.11	การประมาณค่าโดยวิธี Probit	78
5.12	marginal effect ของตัวแปรต่างๆ	79

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กราฟแสดงแนวโน้มการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูแยกเป็นรายไตรมาส	6
1.2	กราฟแสดงแนวโน้มการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารแยกเป็นรายไตรมาส	9
2.1	อุปสงค์ต่อการถือเงินเพื่อใช้จ่าย	17
2.2	เส้นความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร	19
2.3	เส้นอุปสงค์ต่อการถือเงินทั้งหมด	19
2.4	วัฏจักรกระแสรายได้กับการบริโภคของผู้บริโภคโดยปกติ	20
3.1	แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework)	36
4.1	การสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่มข้าราชการครูในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู	48
4.2	ขั้นตอนการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน	52
5.1	รายได้ทั้งหมดต่อเดือน	65
5.2	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน	66
5.3	จำนวนหนี้สิน	66

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
5.4	จำนวนหนี้สินแบ่งตามแหล่งเงินกู้	67
5.5	ความเข้าใจใน โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	72
5.6	กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการ	76

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้รับความสนใจมากในระดับนานาชาติรวมทั้งประเทศไทย คือ การให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ และให้มีการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีกลยุทธ์ด้านการพัฒนาในรูปแบบขององค์กรชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น นับเป็นการสร้างประชาธิปไตยจากระดับพื้นฐานทางสังคมอันนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน แนวคิดนี้ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) ว่าด้วยสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย 1 ใน 3 ประการของสังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคตซึ่งหมายถึงสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน (สำนักงานสารนิเทศสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544)

ธนาคารออมสิน (2544) เป็นธนาคารที่สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลมาโดยตลอด และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามภารกิจหลัก 5 ประการของธนาคาร อันได้แก่ การเป็นธนาคารเพื่อการออม การเป็นธนาคารเพื่อบุคคลทั่วไป การเป็นธนาคารเพื่อภาครัฐ การเป็นธนาคารเพื่อธุรกิจ และการเป็นธนาคารเพื่อสังคมและชุมชน ดังนั้นธนาคารจึงเปิดให้บริการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตขึ้น มีดำเนินการในรูปแบบของโครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างธนาคารและหน่วยงานต้นสังกัดของข้าราชการ โดย ณ ปี 2549 ธนาคารได้เปิดให้บริการแล้วทั้งสิ้น 2 โครงการ ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ซึ่งเป็นโครงการที่ให้บริการกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารที่เป็นโครงการให้บริการกับข้าราชการทหารและลูกจ้างประจำที่สังกัดกองทัพบก โดยทั้ง 2 โครงการมีรูปแบบและลักษณะของการดำเนินโครงการเหมือนกัน เพียงแต่เปลี่ยนกลุ่มลูกค้าเท่านั้น ดังนั้น ธนาคารออมสินจึงเรียกรวมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูและโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารว่า โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และจากความสำเร็จของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งผลให้มีกลุ่มข้าราชการอีกหลายกลุ่ม เช่น ข้าราชการทหารเรือ ข้าราชการตำรวจ พยาบาล มีความสนใจที่จะใช้บริการสินเชื่อที่มีลักษณะเช่นเดียวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันคิดร่วมกันแก้ไขปัญหาหนี้สิน และร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการให้มีความสุข สามารถมีชีวิตทั้งด้านส่วนตัว และการงานดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม กล่าวคือข้าราชการต้องรวมกลุ่มกัน มีคณะกรรมการบริหารจัดการที่ชัดเจน เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออมเงิน การลดรายจ่าย การเพิ่มรายได้ และร่วมกันแก้ปัญหาของสมาชิกในกลุ่มพร้อมกัน ธนาคารมีหน้าที่ให้การสนับสนุนทางการเงิน เพื่อนำไปแก้ไขปัญหาหนี้สินต่างๆ ที่มีหลายแหล่ง และมีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูง โดยธนาคารให้กู้เงินในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าสินเชื่อสวัสดิการสำหรับข้าราชการทั่วไป วงเงินให้กู้ กรณีบุคคลคู่ประกัน ให้กู้ไม่เกิน 30 เท่าของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 500,000 บาท กรณีหลักทรัพย์คู่ประกัน ให้กู้ไม่เกิน 2,000,000 บาท ระยะเวลาให้กู้ กรณีบุคคลคู่ประกัน ให้กู้ไม่เกิน 10 ปี กรณีหลักทรัพย์คู่ประกัน ให้กู้ไม่เกิน 30 ปี จำนวนเงินผ่อนชำระในแต่ละเดือน ต้องไม่เกินร้อยละ 60 ของเงินเดือน และหากกลุ่มมีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และไม่มีหนี้ค้างชำระ ธนาคารจะมีเงินสนับสนุนพิเศษให้กับกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสมาชิกในกลุ่มให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และจะส่งผลให้ชุมชน สังคม และประเทศดีขึ้นด้วย

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้นเป็นโครงการแรก ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ซึ่งธนาคารได้เปิดดำเนินการ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542 โดยเริ่มจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ได้ทำการสำรวจหนี้สินของข้าราชการครูทุกกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ.2539 พบว่ามีข้าราชการครูที่เป็นหนี้จำนวน 507,607 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.16 ของข้าราชการครูที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด เป็นมูลหนี้ 81,162 ล้านบาท โดยกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน และสวัสดิการของหน่วยงานต่างๆ โดยสาเหตุของหนี้สินเกิดจากการซื้อหรือผ่อนรถและเครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 30.60 รองลงมา คือ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 24.40 และอันดับท้ายสุด คือ เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาและพัฒนาตนเอง ดังรายละเอียดในตารางที่ 1.1

ในปี พ.ศ. 2540 เกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เกือบทุกสาขาอาชีพประสบปัญหารายได้ไม่สมดุลกับรายจ่าย เกิดการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินเพิ่มขึ้น ซึ่งก็รวมถึงข้าราชการครูอีกเช่นกัน โดยเห็นได้จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ในปี พ.ศ.2544 พบว่ามีจำนวนข้าราชการครูที่เป็นหนี้ลดลงเหลือ 498,750 ราย แต่มีจำนวนมูลหนี้เพิ่มขึ้นถึง 138,616 ล้านบาท

ข้าราชการครูมีหนี้เฉลี่ยรายละ 300,000 บาท และในจำนวนมูลหนี้ทั้งหมดคิดเป็นหนี้ในระบบกว่า 6,000 ล้านบาท โดยมีข้าราชการครูที่ประสบปัญหาวิกฤตไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ และอาจถูกฟ้องร้องล้มละลาย จำนวน 48,461 ราย รวมเป็นมูลหนี้ 13,000 ล้านบาท จากปัญหาหนี้สินดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอน ขาดความมุ่งมั่นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นรัฐบาลหลายรัฐบาลพยายามที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู โดยจัดตั้ง “เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู” เพื่อให้ข้าราชการครูนำไปชำระหนี้ ในอัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นการผ่อนคลาภาระหนี้สินของข้าราชการครู เป็นจำนวนเงิน 800 ล้านบาท แต่งบประมาณดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินได้ (วีรนุช ปิณฑาณิช, 2544: 24–25)

ตารางที่ 1.1 จำนวนข้าราชการครูและจำนวนหนี้สินแยกตามสาเหตุของการเกิดหนี้สิน

สาเหตุของการเกิดหนี้สิน	จำนวนครูที่มีหนี้ (คน)	ร้อยละ	จำนวนหนี้สิน (ล้านบาท)
1. การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	123,849	24.40	19,225
2. การซื้อ หรือสร้างที่อยู่อาศัย	63,165	12.40	16,975
3. เพื่อการศึกษาบุตร	47,244	9.30	5,803
4. ใช้นี้บุคคลทั่วไป	44,764	8.80	6,802
5. ซื้อหรือผ่อนรถ และเครื่องใช้ไฟฟ้า	155,467	30.60	19,126
6. ลงทุนเพื่อทำอาชีพเสริม	36,644	7.20	8,168
7. เพื่อการศึกษาและพัฒนาตนเอง	26,931	5.40	2,605
8. อื่นๆ	9,543	1.90	2,438
รวม	507,607	100.00	81,162

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2539)

ผลการดำเนินงานตามโครงการที่ผ่านมานับตั้งแต่เริ่มดำเนินงาน ปี 2542 จนถึงปี 2549 พบว่าจังหวัดที่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการทั้งสิ้น จำนวน 76 จังหวัด มีข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูจำนวนทั้งสิ้น 88,905 ราย และมีข้าราชการครูที่ได้รับเงินกู้ไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น 86,412 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งหมด 48,579.56 ล้านบาท รายละเอียดในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการ จำนวนสมาชิก จำนวนผู้กู้ และจำนวนเงินกู้ของโครงการ
สินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูแยกตามภาคการดำเนินงานของธนาคารออมสิน

ภาค	จำนวนจังหวัด ที่ดำเนินการ (จังหวัด)	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนผู้กู้ (คน)	จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)
นครหลวง 1	1	1,205	1,125	525.92
นครหลวง 2	1	1,286	1,264	612.22
นครหลวง 3	2	312	198	153.58
4	6	3,704	3,691	2,203.59
5	7	6,035	5,853	3,824.86
6	6	7,102	6,841	4,054.67
7	5	8,425	8,037	5,163.03
8	7	16,208	16,150	8,418.05
9	6	12,645	12,428	6,726.96
10	6	13,663	13,429	6,753.61
11	8	6,226	5,978	3,519.57
12	7	3,487	3,251	2,064.51
13	6	5,484	5,217	2,955.34
14	8	3,123	2,950	1,603.65
รวม	76	88,905	86,412	48,579.56

หมายเหตุ: ภาค หมายถึง การกำหนดเขตความรับผิดชอบในการให้บริการของธนาคารออมสิน
สาขา ประกอบด้วย 14 ภาค ได้แก่ ภาคนครหลวง 1 – ภาคนครหลวง 3 ดูแล
รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนภาค 4 – ภาค 14 ดูแลพื้นที่
ต่างจังหวัด

ที่มา: ธนาคารออมสิน (2549ก)

การดำเนินงานตามโครงการตลอดช่วงเวลา 6 ปีที่ผ่านมา พบว่าในส่วน of ธนาคาร การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวโน้มของการได้รับความสนใจจากข้าราชการครูที่ต้องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการฯ และมียอดการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 1.3 และภาพที่ 1.1

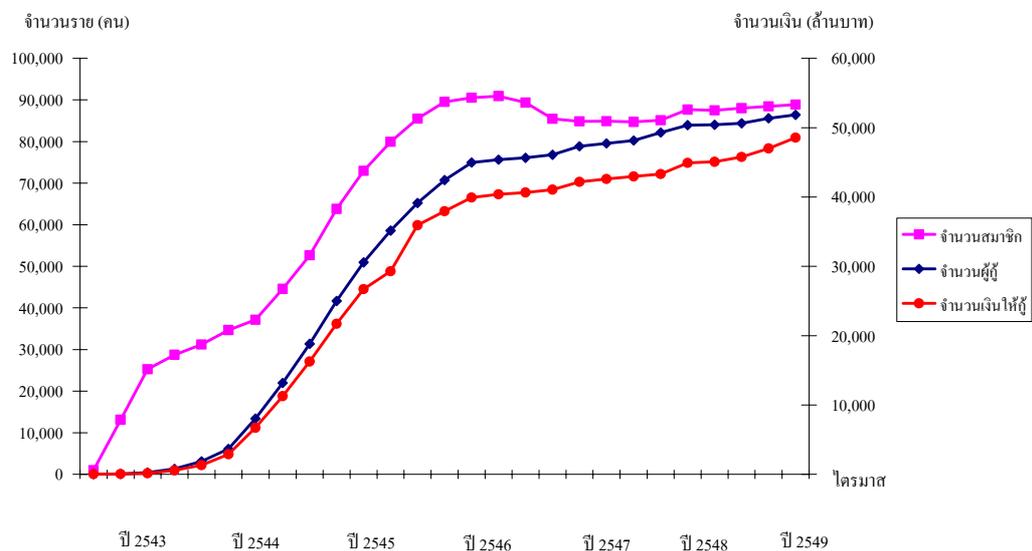
ตารางที่ 1.3 ผลการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูแยกเป็นรายไตรมาส

ไตรมาส : ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนผู้กู้ (คน)	จำนวนเงินให้กู้ (ล้านบาท)
ไตรมาสที่ 2 : 2543	1,014	27	18.92
ไตรมาสที่ 3 : 2543	13,091	78	47.91
ไตรมาสที่ 4 : 2543	25,276	422	161.27
ไตรมาสที่ 1 : 2544	28,747	1,314	562.47
ไตรมาสที่ 2 : 2544	31,216	3,111	1,334.71
ไตรมาสที่ 3 : 2544	34,694	6,128	2,891.96
ไตรมาสที่ 4 : 2544	37,174	13,408	6,719.50
ไตรมาสที่ 1 : 2545	44,578	21,971	11,270.35
ไตรมาสที่ 2 : 2545	52,643	31,377	16,277.71
ไตรมาสที่ 3 : 2545	63,818	41,667	21,711.86
ไตรมาสที่ 4 : 2545	72,974	50,943	26,708.75
ไตรมาสที่ 1 : 2546	79,959	58,604	29,306.68
ไตรมาสที่ 2 : 2546	85,502	65,236	35,938.68
ไตรมาสที่ 3 : 2546	89,559	70,765	37,952.51
ไตรมาสที่ 4 : 2546	90,518	74,978	39,915.10
ไตรมาสที่ 1 : 2547	90,948	75,667	40,389.72
ไตรมาสที่ 2 : 2547	89,355	76,099	40,663.74
ไตรมาสที่ 3 : 2547	85,452	76,828	41,071.18
ไตรมาสที่ 4 : 2547	84,856	78,853	42,178.41
ไตรมาสที่ 1 : 2548	84,910	79,577	42,616.63
ไตรมาสที่ 2 : 2548	84,725	80,257	42,956.12
ไตรมาสที่ 3 : 2548	85,103	82,143	43,298.00
ไตรมาสที่ 4 : 2548	87,694	83,953	44,925.03
ไตรมาสที่ 1 : 2549	87,514	84,019	45,078.69

ตารางที่ 1.3 (ต่อ)

ไตรมาส : ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนผู้กู้ (คน)	จำนวนเงินให้กู้ (ล้านบาท)
ไตรมาสที่ 2 : 2549	88,023	84,378	45,780.69
ไตรมาสที่ 3 : 2549	88,462	85,592	47,009.82
ไตรมาสที่ 4 : 2549	88,905	86,412	48,579.56

ที่มา: ธนาคารออมสิน (2549ก)

ภาพที่ 1.1 กราฟแสดงแนวโน้มการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู
แยกเป็นรายไตรมาส

นอกจากนี้ธนาคารออมสินได้จัดทำการประเมินผลโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ซึ่งทำการประเมินโดยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยประเมินผลลัพธ์ของโครงการฯ ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านของการเปลี่ยนแปลงและการแก้ไขปัญหาหนี้สิน พบว่าโครงการฯ สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้พอสมควร โดยเฉพาะกลุ่มที่มีหนี้สินไม่มากและไม่มีหนี้สินหลายแหล่ง ด้านการเพิ่มขึ้นของรายได้ การลดลงของรายจ่าย พบว่ากลุ่มผู้ที่ได้รับเงินกู้แล้ว มีเงินเพิ่มขึ้นจากการที่มีเงินเดือนเหลือมากขึ้น ส่วนกลุ่มผู้ที่เข้าร่วมโครงการฯ แต่ไม่ได้กู้เงิน ก็มีเงินเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งมาจากการทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม เช่น การประหยัดควดออม การรู้จักวางแผนทางการเงิน ช่วยกันคิดหาทางที่จะแก้ไขปัญหาาร่วมกัน เป็นต้น สุดท้ายด้านการปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมของครู พบว่า ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีการเปลี่ยนแปลงในด้านการประหยัด อดออมมากขึ้น (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546)

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เกิดขึ้นเป็นโครงการที่สอง ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร เป็นโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู เนื่องจากธนาคารตระหนักถึงความสำคัญของข้าราชการทหารที่เป็นบุคคลสำคัญ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละในการป้องกันประเทศ และพัฒนาประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่งผลให้ประเทศมีความมั่นคงและปลอดภัย เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการทหารในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร ตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปี 2549 พบว่ามีจังหวัดที่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการมีทั้งสิ้น จำนวน 74 จังหวัด โดยมีจังหวัดที่ธนาคารออมสินได้ดำเนินการให้สินเชื่อไปแล้ว จำนวน 72 จังหวัด มีข้าราชการทหารที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารจำนวนทั้งสิ้น 47,559 ราย และมีข้าราชการทหารที่ได้รับเงินกู้ไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น 46,042 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งหมด 23,415.73 ล้านบาท ดังรายละเอียด ในตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.4 จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการ จำนวนสมาชิก จำนวนผู้กู้ และจำนวนเงินกู้ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารแยกตามภาคการดำเนินงานของธนาคารออมสิน

ภาค	จำนวนจังหวัด ที่ดำเนินการ (จังหวัด)	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนผู้กู้ (คน)	จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)
นครหลวง 1	1	10,487	10,235	5,765.72
นครหลวง 2	1	119	104	24.81
นครหลวง 3	2	1,615	1,582	681.45
4	6	4,456	4,328	2,135.43
5	7	1,235	1,248	1,211.42
6	6	2,266	2,107	986.35
7	5	2,065	1,937	1,235.44
8	5	2,458	2,362	946.75

ตารางที่ 1.4 (ต่อ)

ภาค	จำนวนจังหวัด ที่ดำเนินการ (จังหวัด)	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนผู้กู้ (คน)	จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)
9	6	2,046	1,827	619.23
10	6	6,284	6,196	3,294.30
11	7	4,651	4,519	1,984.87
12	7	5,064	4,997	2,015.72
13	6	3,107	2,981	1,385.63
14	7	1,706	1,619	1,127.97
รวม	72	47,559	46,042	23,415.73

หมายเหตุ: ภาค หมายถึง การกำหนดเขตความรับผิดชอบในการให้บริการของธนาคารออมสิน สาขา ประกอบด้วย 14 ภาค ได้แก่ ภาคนครหลวง 1 – ภาคนครหลวง 3 ดูแลรับผิดชอบพื้นที่จังหวัดกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนภาค 4 – ภาค 14 ดูแลพื้นที่ต่างจังหวัด

ที่มา: ธนาคารออมสิน (2549ข)

การดำเนินงานตามโครงการมาตลอดช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวโน้มของการได้รับความสนใจจากข้าราชการทหารที่ต้องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการฯ และมียอดการให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 1.5 และภาพที่ 1.2

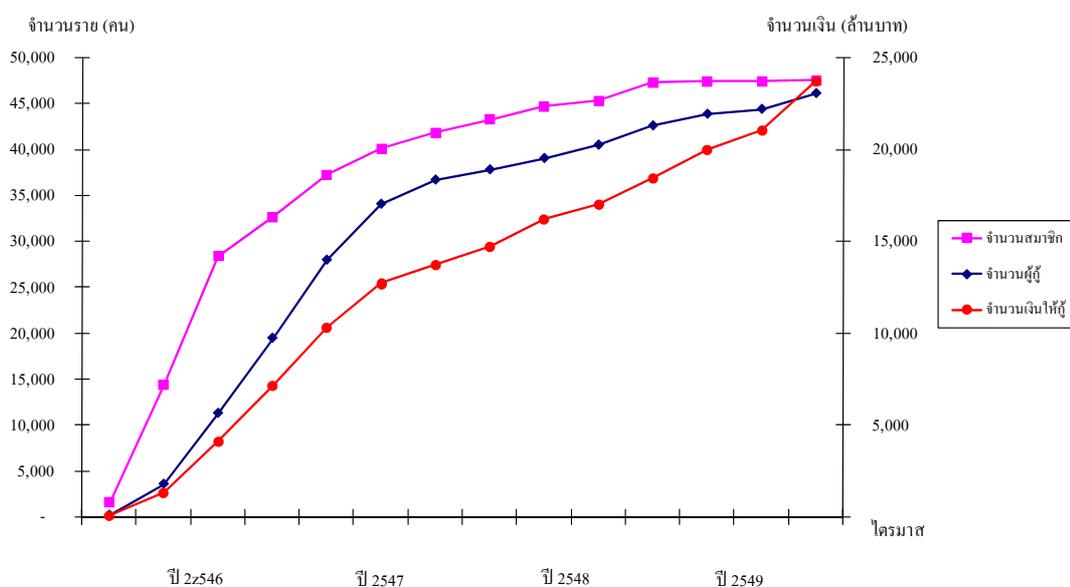
ตารางที่ 1.5 ผลการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารแยกเป็นรายไตรมาส

ไตรมาส : ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนผู้กู้ (คน)	จำนวนเงินให้กู้ (ล้านบาท)
ไตรมาสที่ 3 : 2546	1,577	175	61.82
ไตรมาสที่ 4 : 2546	14,324	3,554	1,307.51
ไตรมาสที่ 1 : 2547	28,404	11,269	4,103.72
ไตรมาสที่ 2 : 2547	32,628	19,449	7,115.29

ตารางที่ 1.5 (ต่อ)

ไตรมาส : ปี	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนผู้กู้ (คน)	จำนวนเงินให้กู้ (ล้านบาท)
ไตรมาสที่ 3 : 2547	37,251	27,953	10,327.65
ไตรมาสที่ 4 : 2547	40,150	34,041	12,685.18
ไตรมาสที่ 1 : 2548	41,883	36,670	13,738.62
ไตรมาสที่ 2 : 2548	43,279	37,782	14,675.10
ไตรมาสที่ 3 : 2548	44,723	39,021	16,220.53
ไตรมาสที่ 4 : 2548	45,351	40,472	16,986.97
ไตรมาสที่ 1 : 2549	47,311	42,573	18,411.83
ไตรมาสที่ 2 : 2549	47,494	43,842	19,953.24
ไตรมาสที่ 3 : 2549	47,457	44,369	21,045.71
ไตรมาสที่ 4 : 2549	47,559	46,042	23,415.73

ที่มา: ธนาคารออมสิน (2549ข)

ภาพที่ 1.2 กราฟแสดงแนวโน้มการดำเนินงานตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ข้าราชการทหารแยกเป็นรายไตรมาส

เนื่องจากมีกลุ่มข้าราชการจำนวนมากรวมถึงข้าราชการทหารเรือ ให้ความสนใจติดต่อกับ ธนาคารออมสินเพื่อขอรับบริการสินเชื่อในโครงการที่มีรูปแบบและลักษณะดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้น แม้ว่า โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตจะสามารถบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม และช่วยเหลือกลุ่มข้าราชการต่างๆ ได้จริง แต่เพื่อให้รูปแบบการ ให้บริการสินเชื่อตามโครงการดังกล่าวมีความเหมาะสมมากที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการ ดำเนินงาน และวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษาข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และกำหนดกลยุทธ์สำหรับการดำเนินงาน ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการ ทหารเรือ ในการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจดังกล่าว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การเข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิต จะทำให้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทาง การปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบของ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าในการที่จะ ตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อ และเป็นข้อเสนอแนะให้แก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนิน โครงการ นำไป ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริม สนับสนุนเจตนารมณ์ ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหนี้สินซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศให้ประสบความสำเร็จและ นำไปสู่การเตรียมความพร้อมให้กับทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้ระบบ เศรษฐกิจเจริญเติบโต และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัยสำหรับการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) จะทำการศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู และโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร ซึ่งมีรูปแบบและลักษณะการดำเนินการเช่นเดียวกันเพียงแต่เปลี่ยนกลุ่มลูกค้าเท่านั้นในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 - 2549

2. ขอบเขตการวิจัยสำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือในการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ในเขตพื้นที่กองบัญชาการทหารเรือ จังหวัดกรุงเทพฯ เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวมีข้าราชการทหารเรือในส่วนบัญชาการหลายส่วน ได้แก่ กรมการเงินทหารเรือ สำนักงานตรวจบัญชีทหารเรือ สำนักงานปลัดบัญชีทหารเรือ กรมสื่อสารทหารเรือ กรมกำลังพลทหารเรือ เป็นต้น ซึ่งแต่ละส่วนมีหน้าที่ภารกิจแตกต่างกันทำให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างได้อย่างหลากหลาย โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นำมาทำการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Probit

นิยามศัพท์

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู หมายถึง โครงการที่เกิดจากความร่วมมือ 3 ฝ่าย ระหว่างข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารออมสิน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตครูให้ดีขึ้นอย่างบูรณาการ และเบ็ดเสร็จ

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร หมายถึง โครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างกองทัพบก และธนาคารออมสิน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตข้าราชการทหารให้ดีขึ้นอย่างบูรณาการ และเบ็ดเสร็จ

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง โครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู และโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร โดยเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่สนใจ กับธนาคารออมสิน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้นอย่างบูรณาการ และเบ็ดเสร็จ

ข้าราชการครู หมายถึง ข้าราชการครู หรือบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และรวมถึงลูกจ้างประจำในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้าราชการทหาร หมายถึง ข้าราชการทหาร และลูกจ้างประจำที่สังกัดกองทัพบก

ข้าราชการทหารเรือ หมายถึง ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกระทรวงกลาโหม

ธนาคารออมสิน หมายถึง รัฐวิสาหกิจ ในรูปของสถาบันการเงินที่มีรัฐบาลเป็นประกัน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีสาขา 594 สาขาทั่วประเทศ มีอายุครบ 94 ปี เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2550 ที่ผ่านมา

เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู หมายถึง งบประมาณของรัฐบาลที่จัดสรรให้ข้าราชการครูกู้ไปเพื่อชำระหนี้สินในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ

สินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู หมายถึง เงินที่ธนาคารให้กู้แก่ข้าราชการครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิมที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินในระบบ หรือนอกระบบ

สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร หมายถึง เงินที่ธนาคารให้กู้แก่ข้าราชการทหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิมที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินในระบบ หรือนอกระบบ หรือเพื่อนำไปลงทุน

สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง เงินที่ธนาคารให้กู้แก่ข้าราชการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิมที่มีอยู่ ไม่ว่าจะเป็นหนี้สินในระบบ หรือนอกระบบ หรือเพื่อนำไปลงทุน

การบริโภค หมายถึง การใช้บริการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนบุตร อายุของบุตร ระดับการศึกษาของบุตร รายได้ ค่าใช้จ่าย จำนวนหนี้สิน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิต หมายถึง วัตถุประสงค์ของโครงการ กระบวนการกลุ่ม วงเงินให้กู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ หลักประกัน จำนวนเงินผ่อนชำระ วิธีการชำระเงินกู้ เงินสนับสนุนพิเศษ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดทางทฤษฎี

ทฤษฎีอุปสงค์ (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2544: 31 – 36)

กฎของอุปสงค์ (law of demand) ระบุว่าปริมาณของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อย่อมแปรผกผัน (inverse relation) กับระดับราคาสินค้าและบริการชนิดนั้นเสมอ หมายความว่าเมื่อราคาสินค้าและบริการสูงขึ้น ผู้บริโภคจะบริโภคสินค้าและบริการนั้นในปริมาณน้อยลง และเมื่อราคาลดลงผู้บริโภคจะบริโภคสินค้าและบริการนั้นในปริมาณมากขึ้น เราอาจเขียนเป็นฟังก์ชันอุปสงค์ได้ดังนี้

$$-Q_x = f(P_x)$$

ตัวกำหนดอุปสงค์ (demand determinants) หมายถึงตัวแปร หรือปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคปรารถนาที่จะซื้อ ปัจจัยเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อปริมาณการซื้อมากน้อยไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละคน และกาลเวลา ปัจจัยเหล่านี้มีหลายอย่าง ดังนี้

1. ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับราคาของสินค้านั้น ตามปกติเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณซื้อจะมีน้อย แต่ถ้าราคาสินค้าลดต่ำลง ปริมาณซื้อจะมีมาก

2. ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับรสนิยมของผู้บริโภค และความนิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคม รสนิยมอาจเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนิยมชมชอบชั่วขณะหนึ่ง ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่บางกรณีความนิยมนั้นก็คงอยู่นาน สิ่งที่กำหนดรสนิยมของผู้บริโภค ได้แก่ อายุ เพศ ความเชื่อ ค่านิยม การศึกษา แฟชั่น และอิทธิพลของการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ รสนิยมเป็นสิ่งที่มีผลต่อเศรษฐกิจการค้า ดังนั้นหน่วยธุรกิจจึงยอมจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนมาก ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อหวังผลในการเปลี่ยนแปลงรสนิยม หรือมีฉันทันทีเพื่อรักษารสนิยมของผู้บริโภคให้คงคตินั่นเอง

3. ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับจำนวนประชากร ตามปกติเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเพิ่มตาม แต่การเพิ่มจำนวนประชากรยังไม่เป็นการเพียงพอประชากรเหล่านี้จะต้องมีอำนาจซื้อด้วย จึงจะสามารถซื้อสินค้าได้มากขึ้น

4. ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน โดยทั่วไปเมื่อประชากรมีรายได้โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเปลี่ยนไป คือ มักจะลดการบริโภคสินค้าราคาถูก และขณะเดียวกันก็หันไปบริโภคสินค้าราคาแพง

5. ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับสภาพการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจ ลองพิจารณาถึงสังคมบางแห่ง เช่น ประเทศที่มีบ่อน้ำมัน ปรากฏว่า รายได้ส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย ส่วนคนกลุ่มใหญ่จะมีรายได้ต่ำมาก สังคมแบบนี้การบริโภคจะแตกต่างจากสังคมที่มีการกระจายรายได้ค่อนข้างทัดเทียมกัน ถึงแม้ว่ารายได้เฉลี่ยของทั้งสองประเทศจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกันก็ตาม

6. ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับราคาของสินค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามปกติความต้องการของผู้บริโภคอาจสนองได้ด้วยสินค้าหลายชนิด ถ้าสินค้าชนิดหนึ่งมีราคาสูงขึ้น ผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าชนิดนั้นน้อยลงและหันไปซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งใช้ทดแทนกันได้ สำหรับในกรณีของสินค้าที่ต้องใช้ประกอบกัน เช่น น้ำตาลกับกาแฟ เมื่อผู้บริโภคต้องการบริโภคกาแฟมากขึ้น ก็จะต้องบริโภคน้ำตาลมากขึ้นด้วย

7. ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับฤดูกาล ยกตัวอย่าง ประเทศที่อยู่ในเขตกึ่งหนาว เมื่อย่างเข้าฤดูหนาวประชาชนจำเป็นต้องจัดหาเครื่องนุ่งห่มเพื่อกันความหนาว ทำให้ความต้องการสินค้าเครื่องกันหนาวต่างๆ ในช่วงเวลาดังกล่าวเพิ่มขึ้น

สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณซื้อ กับตัวกำหนดอุปสงค์เหล่านี้ด้วยฟังก์ชันอุปสงค์ ดังนี้

$$QD = f(P, PS, PC, Y, A, AC, N, CP, PE \dots\dots\dots)$$

โดย QD คือ ปริมาณซื้อสินค้า

P คือ ราคาของสินค้า

PC คือ ราคาของสินค้าประกอบกัน

PS	คือ	ราคาของสินค้าทดแทน
Y	คือ	รายได้ของผู้บริโภค
A	คือ	ค่าใช้จ่ายในการโฆษณา
AC	คือ	ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาของกลุ่มแข่งขัน
N	คือ	จำนวนประชากร
CP	คือ	ความพอใจสินค้าของผู้บริโภค
PE	คือ	การเปลี่ยนแปลงราคาที่กำหนดไว้ในอนาคต

จากฟังก์ชันอุปสงค์ดังกล่าวแสดงว่า ปริมาณซื้อสินค้า (QD) เป็นตัวแปรตาม ส่วนตัวกำหนดต่างๆ เป็นตัวแปรอิสระ และเนื่องจากในบรรดาตัวกำหนดทั้งหลาย P เป็นตัวกำหนดที่มีอิทธิพลต่อ Q_D มากที่สุด ดังนั้นจึงให้ P เป็นตัวกำหนดโดยตรง ส่วนตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือให้เป็นตัวกำหนดโดยอ้อม

อุปสงค์ต่อการถือเงิน (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2543: 154-159)

อุปสงค์ต่อการถือเงิน คือ ปริมาณเงินทั้งสิ้นที่ระบบเศรษฐกิจต้องการถือไว้ในขณะใดขณะหนึ่ง

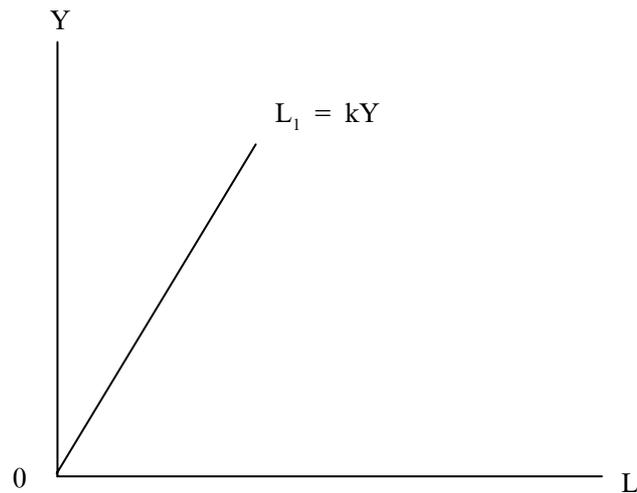
ทฤษฎีการเงินของเคนส์แบ่งความต้องการถือเงิน เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายประจำวัน (Transaction Demand for Money)

บุคคลทั่วไปไม่ว่าผู้บริโภคหรือหน่วยธุรกิจจะต้องถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายประจำวัน การถือเงินแบบนี้จะไม่จำเป็น ถ้ารายได้และรายจ่ายเกิดขึ้นในขณะเดียวกัน แต่ในทางปฏิบัติบุคคลมักจะได้รับรายได้เพียงเดือนละครั้งหรือสัปดาห์ละครั้ง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องถือเงินไว้จำนวนหนึ่งสำหรับใช้จ่ายในคาบเวลาดังกล่าว นอกจากจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ได้รับรายได้แต่ละครั้งแล้ว ยังขึ้นอยู่กับยอดรายได้อีกด้วย โดยปริมาณเงินที่ต้องการถือจะแปรผันโดยตรงกับรายได้ จะเห็นได้จากสมการ และภาพที่ 2.1

$$L_1 = kY$$

โดย L_1 คือ ปริมาณเงินที่ต้องการถือไว้เพื่อใช้จ่าย
 k คือ อัตราส่วนของรายได้ที่ต้องการถือไว้เพื่อใช้จ่าย
 Y คือ รายได้

ภาพที่ 2.1 อุปสงค์ต่อการถือเงินเพื่อใช้จ่าย

นอกจากนี้ความต้องการถือเงินอาจจะขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยด้วย โดยปริมาณเงินที่ถือไว้ใช้จ่ายจะแปรผันผกผันกับอัตราดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการฟังก์ชันได้ดังนี้

$$L_1 = f(Y, r)$$

โดย L_1 คือ ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่าย
 Y คือ รายได้
 r คือ อัตราดอกเบี้ย

2. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money)

ความต้องการถือเงินลักษณะนี้มีไว้เพื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีได้คาดคิด เช่น อุบัติเหตุและการเจ็บไข้ได้ป่วย ซึ่งความต้องการดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยสองอย่าง ได้แก่ รายได้และอัตราดอกเบี้ย บุคคลที่มีรายได้มากย่อมสามารถกันเงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉินได้มาก และถ้าอัตรา

ดอกเบี้ยสูงพอที่จะได้กำไรจากการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ บุคคลก็จะนำเงินไปซื้อหลักทรัพย์มาถือไว้ จนกว่าเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินจึงจะขายหลักทรัพย์ ทำให้การถือเงินเพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉิน มีปริมาณลดลง โดยแสดงได้จากสมการนี้

$$L_t = L_1(Y, r) + L_2(Y, r)$$

โดย L_t คือ ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน

Y คือ รายได้

r คือ อัตราดอกเบี้ย

3. ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไรหรือเพื่อหาผลตอบแทน (Speculative Demand for Money)

ผู้มีรายได้ทั่วไปจะแบ่งรายได้เป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งเพื่อใช้จ่าย และอีกส่วนหนึ่งเพื่อเก็บออมไว้ ซึ่งจะอยู่ในรูปของเงินสดหรือเงินฝากที่มีสภาพคล่องสูงเป็นการชั่วคราว เงินออมที่ถือไว้นี้เรียกว่าการถือเงินเพื่อหาผลตอบแทน โดยปริมาณเงินที่ถือไว้เพื่อหาผลตอบแทนจะมีความสัมพันธ์ผกผันกับอัตราดอกเบี้ย ดังฟังก์ชันอุปสงค์ต่อเงินเพื่อเก็งกำไร และภาพที่ 2.2 ดังนี้

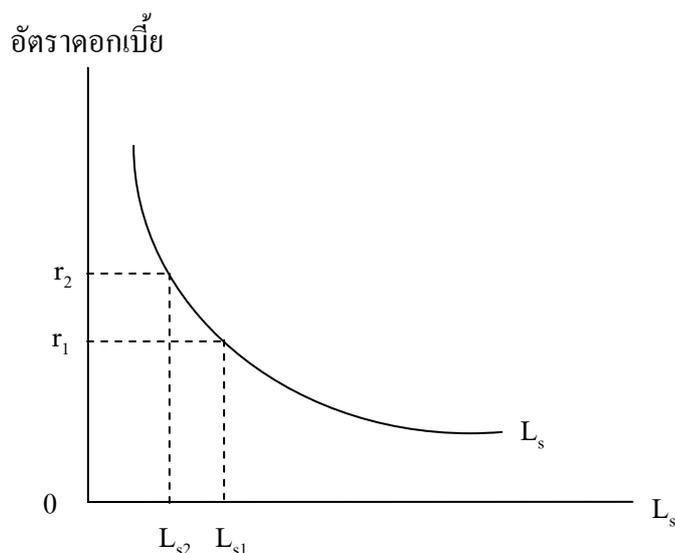
$$L_s = f(r)$$

โดย L_s คือ ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร

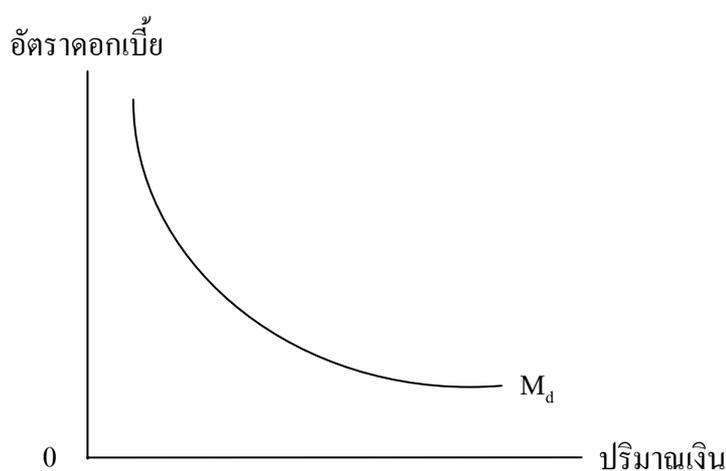
r คือ อัตราดอกเบี้ย

เมื่อรวมความต้องการถือเงินทั้งสามลักษณะเข้าด้วยกัน ก็จะได้อุปสงค์ต่อการถือเงินทั้งหมด (Demand for Money, M_d) แสดงได้ดังภาพที่ 2.3

$$M_d = L_1(Y, r) + L_t(r)$$

ภาพที่ 2.2 เส้นความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร

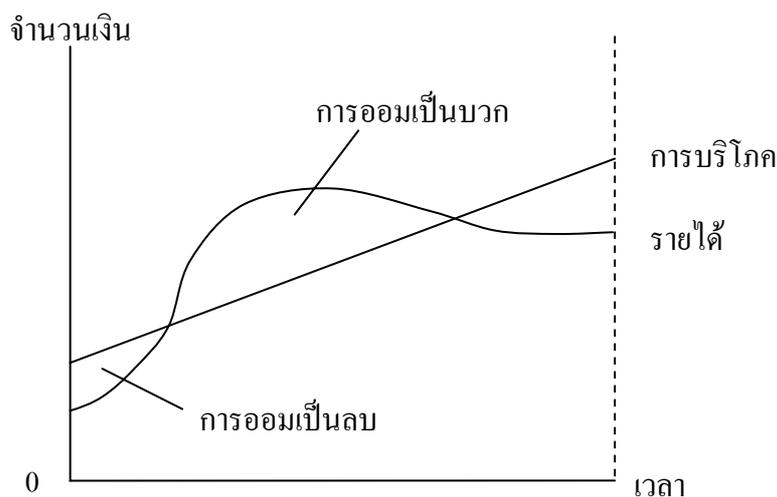

ภาพที่ 2.3 เส้นอุปสงค์ต่อการถือเงินทั้งหมด

ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานวัฏจักรชีพ (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2543: 128-129)

อัลเบิร์ต แอนโด (Albert Ando) และฟรังโก โมดิเกลียนี (Franco Modigliani) ได้พัฒนาแนวคิดการบริโภคตามสมมติฐานวัฏจักรชีพ โดยกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับการออมของผู้บริโภค คือ กระแสรายได้ในช่วงชีวิตของผู้บริโภคแต่ละคนมีรูปแบบคล้ายคลึงกัน กล่าวคือช่วงต้นและช่วงปลายชีวิตมีกระแสรายได้ต่ำกว่าช่วงกลาง นอกจากนั้นระดับการบริโภคของบุคคลก่อนข้างคงที่ หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ดังนั้นในช่วงแรกและช่วงปลายของชีวิต การบริโภคจึงสูงกว่ารายได้ จึงมีการออมสุทธิเป็นลบ ส่วนช่วงกลางของชีวิตมีการออมเป็นบวกดังปรากฏในภาพที่ 2.4

จากแนวคิดข้างต้น นำมาใช้ในการพิจารณาแบบภาคตัดขวาง (Cross Section) โดยแบ่งผู้บริโภครายได้เป็น 2 กลุ่ม ตามระดับรายได้และวัยดังนี้ กลุ่มที่อยู่ในวัยเยาว์ และวัยสูงอายุเป็นกลุ่มที่มีรายได้น้อย แต่มีความโน้มเอียงในการบริโภคตัวเฉลี่ยสูง กลุ่มที่อยู่ในวัยกลางเป็นกลุ่มที่มีรายได้สูง และมีความโน้มเอียงในการบริโภคตัวเฉลี่ยต่ำ

ภาพที่ 2.4 วัฏจักรกระแสรายได้กับการบริโภคของผู้บริโภคโดยปกติ

ทฤษฎีดอกเบียของเคนส์ (กฤติยา ตติรังสรรค์สุข, 2541: 77-145)

ตามทฤษฎีของเคนส์ กล่าวว่าอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับการเสนอ (demand) และการสนอง (supply) ของเงิน (money) การที่เกิดมีความต้องการในตัวเงินขึ้นก็เพราะว่าเงินเป็นสิ่งที่จำเป็นที่เจ้าของอาจจะใช้จ่ายหรือแปรให้เป็นทรัพย์สินในรูปแบบไหนก็ได้ทันที เงิน (รวมทั้งการฝากธนาคารประเภทเพื่อเรียก) จึงถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องสูงสุด สินทรัพย์อื่นๆ เช่น เงินฝากธนาคารประเภทประจำ พันธบัตร ใบกู้ ฯลฯ ย่อมมีสภาพคล่องต่ำรองลงมา เพราะว่าถ้าเจ้าของจะสามารถใช้ประโยชน์สินทรัพย์เหล่านี้ได้เจ้าของก็จะต้องขายหรือแปรรูปให้เป็นทรัพย์สินประเภทอื่น ซึ่งอาจต้องใช้เวลาและอาจเกิดการขาดทุนได้ ดังนั้นผู้ที่เป็นเจ้าของเงินจำต้องได้รับค่าชดเชยในการที่จะให้ผู้อื่นกู้ยืมเงินนั้นไป เท่ากับเป็นค่าตอบแทนที่ตนต้องเสียสิทธิในการที่จะใช้ประโยชน์จากสภาพคล่องของเงินนั้นไปชั่วระยะหนึ่ง และค่าตอบแทนนี้ ก็คือ ดอกเบีย นั่นเอง ระดับของอัตราดอกเบี้ยย่อมขึ้นอยู่กับความปรารถนาของประชาชนที่จะเป็นเจ้าของเงิน (liquidity preference) ถ้าหากประชาชนมีความปรารถนาในตัวเงินมาก เมื่อปริมาณเงินคงที่อัตราดอกเบี้ยย่อมสูงมาก ในเวลาเดียวกันอัตราดอกเบี้ยยังขึ้นอยู่กับปริมาณของเงิน (money supply) ถ้าหากปริมาณของเงินเพิ่มขึ้นโดยที่ความปรารถนาในตัวเงินของประชาชนคงที่แล้ว อัตราดอกเบี้ยจะลดต่ำลง

ในทางตรงกันข้ามถ้าความปรารถนาในตัวเงินน้อยลงและปริมาณของเงินคงที่แล้ว อัตราดอกเบี้ยย่อมลดลงด้วย

จะเห็นได้ว่าอัตราดอกเบี้ยนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสองปัจจัยคือความปรารถนาของประชาชนที่จะเป็นเจ้าของเงิน และปริมาณของเงิน สองปัจจัยนี้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ถ้าปัจจัยหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปโดยที่อีกปัจจัยหนึ่งคงที่แล้วย่อมมีผลทำให้อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอัตราดอกเบี้ยจึงเปรียบเสมือนราคาของเงินหรือ ก็คือ ราคาที่ต้องจ่ายให้เพื่อซื้อสิทธิในการเป็นเจ้าของๆ สภาพคล่อง ดังนั้น สิทธิที่จะเป็นเจ้าของเงินหรือสภาพคล่องนี้จึงเปรียบเสมือนสินค้าชนิดหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยจะรักษาระดับการเสนอและการสนองของเงินหรือจำนวนเงินที่ประชาชนปรารถนาจะถือกับจำนวนเงินที่มีอยู่ให้เท่ากันเสมอ

ถ้าหากอัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไป ปริมาณของเงินที่บุคคลต่างๆ จะยึดถือไว้ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งนี้เพราะการที่บุคคลจะถือเงินไว้เท่าใดนั้น บุคคลจะเปรียบเทียบความพึงพอใจที่เพิ่มขึ้นจากการบริโภคเพิ่มขึ้น (marginal utility) ของการถือเงินนั้นกับความไม่พึงพอใจที่เพิ่มขึ้นจากการบริโภคเพิ่มขึ้น (marginal disutility) อันเกิดขึ้นเนื่องจากการที่จะต้องเสียสละดอกเบี้ยของเงินจำนวนนั้น ถ้าหากสมมติว่ารายได้อยู่ในระดับคงที่ ความปรารถนาของประชาชนที่จะถือเงินเอาไว้ (demand of money) ย่อมจะขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย ก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ย หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นความปรารถนาที่จะถือเงินก็ลดต่ำลง หากอัตราดอกเบี้ยต่ำ ความปรารถนาที่จะถือเงินก็จะขยับสูงขึ้น

การวิเคราะห์การบริโภคแบบใหม่ (A New Approach to Consumer Theory) (Lancaster, 1966: 132-157)

การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในการเลือกบริโภคสินค้าต่างๆ จะอาศัยการอธิบายในเรื่องความชอบ และความไม่ชอบเมื่อผู้บริโภคสินค้าแต่ละชนิด หรือเลือกปริมาณของสินค้าโดยคำนึงถึงงบประมาณหรือรายได้ที่ตนมีอยู่ ซึ่งการศึกษาดังกล่าวแม้จะสามารถอธิบายพฤติกรรมของผู้บริโภคได้ แต่ในบางครั้งการคำนึงถึงลักษณะของสินค้าที่มีอาจทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมที่แท้จริงของผู้บริโภคได้มากกว่า นั่นคือการที่ผู้บริโภคเลือกบริโภคสินค้าชนิดใด อาจมิใช่เลือกเพราะปริมาณเมื่อเทียบกับสินค้าอีกประเภทหนึ่ง และมีไหว้ว่าสินค้าที่เลือกบริโภคนั้นมีราคาถูกกว่าสินค้าที่มีได้เลือก แต่อาจเป็นเพราะสินค้าที่เลือกนั้นมีลักษณะแตกต่างจากสินค้าที่มีได้เลือก เช่นมีคุณภาพดีกว่าทำให้ผู้บริโภคเลือกสินค้านั้น หรือบางครั้งผู้บริโภคมีรสนิยมเปลี่ยนแปลงไปทำให้ต้องมีการหาฟังก์ชันอรรถประโยชน์ใหม่ซึ่งอาจทำได้ไม่ถนัด เนื่องจากต้องมีการสร้างเส้น

อุปสงค์ใหม่แทนเส้นอุปสงค์เก่าจนคล้ายกับว่ามีฟังก์ชันอรรถประโยชน์ และเส้น อุปสงค์ที่แตกต่างไปจากเส้นเดิม ตัวอย่างเช่น การบริโภคสินค้าบางชนิดที่เป็นฤดูกาล ได้แก่ การใช้น้ำมันเตาเพื่อให้เกิดความอบอุ่นในฤดูหนาว ซึ่งถ้าเป็นทฤษฎีอรรถประโยชน์แบบดั้งเดิมต้องมีเส้นอุปสงค์ใหม่ แต่ในแบบใหม่นั้นน้ำมันเตาไม่ได้ถือว่าเป็นสินค้าที่ผู้บริโภคใช้ แต่ความร้อนหรือความอบอุ่นต่างหากที่เป็นส่วนประกอบด้านหนึ่งในฟังก์ชันอุปสงค์ของผู้บริโภคและสามารถใช้ฟังก์ชันอุปสงค์เดิมได้ ดังนั้นฟังก์ชันอรรถประโยชน์ของผู้บริโภคจึงมิได้ประกอบด้วยปริมาณสินค้า ราคาของสินค้า ความชอบ รายได้ แต่ยังมีลักษณะหรือคุณภาพ (characteristics) ของสินค้าที่ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญของการที่ผู้บริโภคจะเลือกหรือไม่เลือกบริโภคสินค้าชนิดหนึ่งชนิดใด และนี่ถือว่าเป็นแนวคิดใหม่เรื่องการบริโภคที่ทำให้ไม่ต้องมีการสร้างฟังก์ชันอรรถประโยชน์และเส้นอุปสงค์ขึ้นใหม่ โดยแลงคาสเตอร์ (K. Lancaster) และแกรีเบเกอร์ (Gary S. Baker) ได้พัฒนาแนวคิดเรื่องทฤษฎีใหม่ของการบริโภค (New Theory of Consumption)

ตามแนวคิดของแลงคาสเตอร์ สินค้าแต่ละชนิดจะมีลักษณะไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน กล่าวคือ สินค้าบางชนิดอาจมีรูปร่าง สี สัน คุณภาพ และคุณค่ามากกว่าสินค้าอีกชนิดหนึ่ง และลักษณะดังกล่าวจะทำให้สินค้าแตกต่างกัน เช่น อาหารอาจมีจำนวนแคลอรีไม่เท่ากัน มีแร่ธาตุ และวิตามินที่ไม่เหมือนกัน รถยนต์นั่งอาจมีสี สัน ความโอ้อ่าและคุณภาพที่ไม่เหมือนกัน เครื่องดื่มประเภทเดียวกันอาจให้รสชาติที่แตกต่างกัน ซึ่งลักษณะนี้ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้สินค้าแต่ละชนิดแตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริโภคจะเลือกสินค้าโดยอาศัยการลักษณะที่แตกต่างกันนี้ และเงื่อนไขของการได้รับความพอใจสูงสุดจากการบริโภคสินค้าของผู้บริโภคก็คือ การเลือกลักษณะของสินค้าภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณที่มีอยู่ และสินค้าที่ประกอบด้วยลักษณะที่ดีกว่ายอมให้ความพอใจแก่ผู้บริโภคมากกว่า (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532: 47-48)

สมมติว่าให้ $A = a_1, a_2, \dots, a_r$ แทนลักษณะต่าง ๆ ของสินค้า ดังนั้นฟังก์ชันอรรถประโยชน์ของผู้บริโภคจึงขึ้นอยู่กับลักษณะเหล่านี้ หรือ $U = u(A)$ แทนที่จะขึ้นอยู่กับปริมาณสินค้าหรือ $U = f(Q)$ หรือขึ้นอยู่กับราคาและรายได้หรือ $U = u^*(P, M)$ อย่างไรก็ตาม ลักษณะของสินค้าเหล่านี้ก็ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้าที่พิจารณา หรือ $a_i = a_i(q_1, q_2, \dots, q_n; t) = a_i(Q)$ โดยที่ $i = 1, 2, \dots, r$ และ $r \leq n$ หรือ $r \geq n$ ก็ได้ และ t คือเวลา นั่นคือ ลักษณะของสินค้าอาจมีไม่มากไปกว่าชนิดของสินค้า กล่าวคือ สินค้าบางชนิดอาจไม่มีลักษณะที่ต้องการเลย หรือสินค้าบางชนิดอาจมีหลายลักษณะ เช่น ขนมปังอาจให้คุณค่าอาหารในรูปของแคลอรี โปรตีน วิตามิน และรสชาติ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ง่ายในการวิเคราะห์ สมมติว่าสินค้าแต่ละชนิดมีลักษณะอะไรบางอย่างที่สามารถนับได้ค่อนข้างแน่นอน และลักษณะเหล่านี้จะเหมือนกันในความเห็น

ของผู้บริโภคแต่ละคน ดังนั้นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการแสวงหาความพอใจสูงสุดในการบริโภคสินค้าของผู้บริโภคจึงประกอบด้วย

$$\begin{aligned} \max_{q_1, q_2, \dots, q_n} &= U(a_1, a_2, \dots, a_r) \\ \text{subject to } \sum p_j q_j &= M \quad q_j \geq 0 \quad (j = 1, 2, \dots, n) \\ \text{และ } a_i &= a_i(q_1, q_2, \dots, q_n; t) \quad (i = 1, 2, \dots, r) \end{aligned}$$

โดยที่ $U(a_1, a_2, \dots, a_r)$ หมายถึงฟังก์ชันอรรถประโยชน์ของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับลักษณะต่าง ๆ ของสินค้า
 $a_i(q_1, q_2, \dots, q_n; t)$ หมายถึงลักษณะของสินค้าที่ขึ้นอยู่กับชนิดของสินค้า

แบบจำลอง Probit (เรวัตร์ ธรรมาภิรมย์, 2544: 12-26 – 12-29)

Probit เป็นคำย่อมาจากคำว่าหน่วยความน่าจะเป็น (Probability Unit) ซึ่งค่าความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจในแบบจำลอง Probit มีค่าเท่ากับค่าความถี่สะสมของการแจกแจงปกติมาตรฐาน (Finney, 1971) โดยการวิเคราะห์การถดถอยต้องใช้การประมาณค่าความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจด้วยวิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด (Method of Maximum Likelihood) และการวิเคราะห์จะให้ผลที่เชื่อถือได้ต้องมีองศาความเป็นอิสระเพียงพอ คือ จำนวนหน่วยวิเคราะห์จะต้องมีมากกว่าจำนวนตัวแปรอิสระตั้งแต่สองถึงสามเท่า จึงจะทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงแบบปกติ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540)

แบบจำลอง Probit ใช้ในกรณีที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ซึ่งเรียกว่า “Discrete choice models” หรือ “Qualitative response” หรือ “Categorical models”

ลักษณะของเส้นมีรูปร่างคล้าย S อีกอย่างหนึ่งของแบบจำลองความน่าจะเป็น คือ ฟังก์ชันการแจกแจงแบบปกติสะสม (Cumulative normal distribution function) จากแบบจำลอง

$$Y_i^* = \alpha + \beta x_i + \varepsilon_i$$

โดยที่ Y_i^* คือตัวแปรที่ไม่สามารถสังเกตได้ (Unobservable variable) $\varepsilon_i \sim N(0, 1)$
 โดยที่ ε_i และ $\varepsilon_j (i \neq j)$ เป็นอิสระซึ่งกันและกัน ตัวแปร Y_i ที่สามารถสังเกตได้มีความสัมพันธ์
 กับ Y_i^* ดังนี้

$$Y_i = 1 \quad \text{ถ้า } Y_i^* > 0$$

$$Y_i = 0 \quad \text{ถ้า } Y_i^* \leq 0$$

$$\text{นั่นคือ } E(Y_i) = \pi_i = P(Y_i = 1)$$

$$= P(Y_i^* > 0)$$

$$= P(\alpha + \beta x_i + \varepsilon_i > 0)$$

$$= P(\alpha + \beta x_i > -\varepsilon_i)$$

$$= P(-\alpha - \beta x_i < \varepsilon_i)$$

$$= 1 - P(\varepsilon_i < -\alpha - \beta x_i)$$

$$= 1 - F(-\alpha - \beta x_i)$$

$$= F(\alpha + \beta x_i)$$

โดยที่ F คือ ฟังก์ชันการแจกแจงสะสมของการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน นั่น
 คือ

$$F(\alpha + \beta x_i) = \int_{-\infty}^{\alpha + \beta x_i} f(Z_i) dZ_i$$

โดยที่ $f(Z_i)$ คือฟังก์ชันความหนาแน่นแบบปกติมาตรฐาน (standard normal
 density function) $Z_i \sim N(0,1)$ เนื่องจาก $\pi_i = F(\alpha + \beta x_i)$ ดังนั้น

$$F^{-1}(\pi_i) = \alpha + \beta x_i$$

โดยที่ $F^{-1}(\pi_i)$ คือ inverse ของฟังก์ชันการแจกแจงสะสมแบบปกติ
มาตรฐาน

พารามิเตอร์ α และ β ในสมการข้างต้นสามารถประมาณได้โดยใช้วิธี Maximum Likelihood Estimation (MLE) โดยตั้ง log-likelihood function และแทนค่าสำหรับ π_i ดังนี้

$$L = \sum [Y_i \log F(\alpha + \beta x_i) + (1 - Y_i) \log (1 - F(\alpha + \beta x_i))]$$

จากนั้นใช้คอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าที่ทำให้ L มีค่ามากที่สุดโดยเทียบกับ α และ β

แต่ถ้าค่าของ Y มีลักษณะซ้ำๆ กัน เมื่อค่า X ต่างกัน สามารถหาได้ในอีกลักษณะหนึ่ง ดังนี้
กำหนดให้

$$p_i = \pi_i + \varepsilon_i$$

ดังนั้น

$$F^{-1}(p_i) = F^{-1}(\pi_i + \varepsilon_i)$$

จากนั้นใช้ Taylor expansion ขยายรอบๆ π_i จะได้

$$F^{-1}(p_i) = F^{-1}(\pi_i) + \frac{\partial F^{-1}(\pi_i)}{\partial \pi_i} \varepsilon_i + R_i$$

โดยที่ R_i คือ เทอมต่างๆ ที่มีกำลังสูงกว่าหนึ่ง ซึ่งสามารถละเลยได้เนื่องจาก
จะมีค่าน้อยมาก เมื่อ π_i มีค่ามาก ดังนั้น

$$\frac{\partial F^{-1}(\pi_i)}{\partial \pi_i} = \frac{\partial(\alpha + \beta x_i)}{\partial F(\alpha + \beta x_i)}$$

$$= \frac{1}{\partial F(\alpha + \beta x_i) / \partial (\alpha + \beta x_i)}$$

$$= \frac{1}{f(\alpha + \beta x_i)}$$

โดยที่ $f(\alpha + \beta x_i)$ คือฟังก์ชันความหนาแน่นแบบปกติมาตรฐานที่พิจารณา ดังนั้น ความสัมพันธ์ในกรณีตัวอย่างมีขนาดใหญ่สามารถเขียนได้ดังนี้

$$F^{-1}(p_i) = \alpha + \beta x_i + \frac{\varepsilon_i}{f(\alpha + \beta x_i)} \quad (1)$$

สังเกตว่า

$$E\left[\frac{\varepsilon_i}{f(\alpha + \beta x_i)}\right] = 0$$

โดยที่

$$\text{Var}\left[\frac{\varepsilon_i}{f(\alpha + \beta x_i)}\right] = \text{Var}\left[\frac{p_i}{f(\alpha + \beta x_i)}\right]$$

$$= \frac{\pi_{i(1-\pi)}}{n_i [f(\alpha + \beta x_i)]^2}$$

ซึ่งสามารถถูกประมาณได้อย่างคงเส้นคงวาถ้าแทน π_i ด้วย p_i และ α, β ด้วย $\hat{\alpha}, \hat{\beta}$ ตามลำดับ โดยที่ $\hat{\alpha}$ และ $\hat{\beta}$ คือตัวประมาณของ α และ β โดยวิธี LSE จากสมการที่ 1 และหลังจากที่ได้ตัวประมาณที่คงเส้นคงวาของความแปรปรวนของ $\varepsilon_i / f(\alpha + \beta x_i)$ แล้วจะสามารถหาตัวประมาณโดยวิธี LSE ที่ผ่านการแก้ไขปัญหา heteroskedasticity แล้ว

การวิเคราะห์ SWOT (สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน, 2546: 138-141)

SWOT ประกอบด้วยส่วนภายในขององค์กร คือ Strengths (จุดแข็ง) และ Weaknesses (จุดอ่อน) และสภาพแวดล้อมภายนอก คือ Opportunities (โอกาส) และ Threats (อุปสรรค)

จุดแข็ง (strengths) คือ ทรัพยากรที่ได้เปรียบเมื่อเทียบกับคู่แข่งและเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อตลาด เป็นความสามารถที่โดดเด่นขององค์กรและช่วยให้องค์กรมีความได้เปรียบในโลกธุรกิจ จุดแข็งจะเพิ่มขึ้นจากทรัพยากรและความสามารถที่จะสร้างขึ้นได้ขององค์กร

จุดอ่อน (weaknesses) คือ ข้อจำกัดหรือความขาดแคลนในทรัพยากรหนึ่งอย่างหรือมากกว่า หรือความสามารถที่สัมพันธ์กับคู่แข่ง ซึ่งขัดขวางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพขององค์กร

โอกาส (opportunities) คือ สถานการณ์ที่เอื้อประโยชน์ให้กับองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ของการแข่งขันหรือกฎระเบียบ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี และการปรับปรุงความสัมพันธ์กับผู้ซื้อหรือซัพพลายเออร์สามารถเป็นโอกาสขององค์กรได้

อุปสรรค (threats) คือ สถานการณ์ที่ไม่เอื้อประโยชน์ให้กับองค์กร เป็นปัจจัยภายนอกที่กีดขวางการดำเนินงานขององค์กร

การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์ที่เป็นที่นิยม เนื่องจากความไม่ซับซ้อนและการบรรยายถึงความจำเป็นของการสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสม ซึ่งผสมผสานทั้งโอกาสและอุปสรรค ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกบวกรวมจุดแข็งและจุดอ่อนซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมซึ่งอยู่ภายในขององค์กร

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การตรวจเอกสารเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อ

กนกภรณ์ จิงรุ่งฤทธิ์ (2539) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของผู้บริโภคที่ใช้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) กับธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อที่จะได้ทราบว่าปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการ และผู้บริโภคสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารทั้งสองเป็นลูกค้ากลุ่มใด ซึ่งข้อมูลที่

ได้จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้มากที่สุด โดยการศึกษาครั้งนี้ใช้การสำรวจ (survey method) แบบสัมภาษณ์รายบุคคล โดยใช้แบบสอบถาม

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผู้บริโภคที่ตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารไทยพาณิชย์และธนาคารอาคารสงเคราะห์ ส่วนใหญ่เป็นคนโสดที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน/ห้างร้าน โดยมีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนประมาณ 10,000 – 20,000 บาท ส่วนผู้บริโภคที่ตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารอาคารสงเคราะห์มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 30 ปี และมีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน ประมาณ 10,000 – 20,000 บาท

2. พฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารไทยพาณิชย์และธนาคารอาคารสงเคราะห์ โดยส่วนใหญ่จะทำการศึกษาหาข้อมูลบริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยก่อนการตัดสินใจ จะได้รับข้อมูลผ่านทางสื่อทางด้านเพื่อน คนรู้จัก ญาติ แนะนำมากที่สุด รองลงมาเป็นการโทรศัพท์สอบถามข้อมูลจากธนาคาร

3. ทักษะคิดของผู้บริโภคต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย พบว่าผู้บริโภคที่ตัดสินใจใช้บริการของธนาคารไทยพาณิชย์ให้ความสำคัญกับการบริการของพนักงานมากที่สุด ในขณะที่ผู้บริโภคที่ตัดสินใจใช้บริการของธนาคารอาคารสงเคราะห์เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการมากที่สุด

จากการศึกษาข้างต้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาครั้งนี้ คือ เป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อ คือ สถานภาพ อายุ อาชีพ รายได้ การให้บริการของพนักงาน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และอัตราดอกเบี้ย

จันทร์เพ็ญ เพชรมาลัยกุล (2541) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้บริการสินเชื่อเคหะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้บริการสินเชื่อเคหะ เพื่อเป็นแนวทางให้ทราบถึงสภาวะทั่วไปของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเคหะ และบริการด้านสินเชื่อเคหะของสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับสถาบันการเงินในการพิจารณากลยุทธ์ทางการตลาดรวมทั้งปรับปรุงบริการสินเชื่อเคหะ การศึกษา

ครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ นำมาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (description analysis) และใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจบุคคลทั่วไปที่มีอายุ 25 – 60 ปี ที่มีความต้องการสินเชื่อเคหะในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2540 - 2541 นำมาทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) โดยการทดสอบใช้วิธีไคสแควร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ทดสอบความเป็นอิสระระหว่างปัจจัยเพศ อายุ อาชีพ รายได้ กับการตัดสินใจเลือกใช้สินเชื่อเคหะในส่วนของเงื่อนไขอัตราดอกเบี้ย วงเงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาสินเชื่อ และระยะทางการเดินทางมาติดต่อกับสถานที่ให้บริการ ซึ่งพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ การเลือกใช้บริการสินเชื่อเคหะด้านวงเงินกู้ขึ้นอยู่กับอาชีพ ส่วนที่ 2 ทดสอบความเป็นอิสระระหว่างปัจจัยอัตราดอกเบี้ย วงเงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาสินเชื่อ ระยะทางการเดินทางมาติดต่อกับสถานที่ให้บริการกับการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อเคหะ โดยจำแนกตามอายุ ซึ่งพบว่าอัตราดอกเบี้ยและระยะทางไม่มีความสัมพันธ์กับอายุผู้บริโภค ส่วนวงเงินกู้และขั้นตอนการพิจารณาสินเชื่อมีความสัมพันธ์กับอายุผู้บริโภค โดยผู้ที่มีอายุน้อยมีความต้องการจำนวนวงเงินกู้ต่ำกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า สำหรับขั้นตอนการพิจารณาสินเชื่อ นั้น ผู้ที่มีอายุน้อยมีความต้องการความรวดเร็วในการพิจารณาสินเชื่อมากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า

จากการศึกษาข้างต้น สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปรที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อ คือ อัตราดอกเบี้ย วงเงินกู้ ขั้นตอนการพิจารณาสินเชื่อ

ม่วงงาม ภูวิจิตรสุวรรณ (2542) ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ของลูกค้านาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไป ความคิดเห็นของลูกค้านาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อเงื่อนไขสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ รวมถึงเงื่อนไขและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการสินเชื่อเพื่อพาณิชย์ ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่เก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ นำมาจัดทำเป็นตารางสถิติประกอบการศึกษา และข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสร้างแบบสอบถาม เพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากสาขาต่างๆ 20 สาขา จำนวน 400 ราย ที่เป็นลูกค้านาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้ค่าไคสแควร์เป็นเครื่องมือในการทดสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีเชิงพรรณนา โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มลูกค้าเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษา จบปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ มีรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป โดยร้อยละ 90.6 เห็นความสำคัญของการจัดงานพาณิชย์ เห็นด้วยกับเงื่อนไขของสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ ร้อยละ 86.6

ของลูกค้ามีความสนใจที่จะใช้บริการสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ โดยอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลต่อความสนใจที่จะใช้บริการสินเชื่อเพื่อพาณิชย์ อายุ สถานภาพการสมรส และระดับรายได้ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ของลูกค้าธนาคารออมสิน นั่นคือ ธนาคารออมสินควรใช้กลยุทธ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในตลาดเดิม ตามด้วยการพัฒนาตลาดใหม่ และคำนึงถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้บริการสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์จะทำให้ธนาคารสามารถขยายตลาด และเพิ่มปริมาณลูกค้าได้มากขึ้น

การพิจารณารายงานฉบับนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการกำหนดตัวแปรที่ผลอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อแยกตามประเภท เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพอาชีพ รายได้ ปัจจัยทางด้านเงื่อนไขการให้สินเชื่อ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็น ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อ

อารีย์ ยิ้มสอาด (2542) ศึกษาถึงอุปสงค์ต่อเงินกู้ยืมสวัสดิการพนักงานเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยใช้ข้อมูลitudinal จากเอกสารของธนาคารทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อให้ทราบถึงวิวัฒนาการของเงินกู้สวัสดิการเพื่อที่อยู่อาศัย และใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณจากข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้การออกแบบสอบถามพนักงานในเขต 15 ของธนาคาร การเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการขอเงินกู้สวัสดิการพนักงานเพื่อที่อยู่อาศัยด้วยวิธีไคสแควร์ เพื่อศึกษาถึงฟังก์ชันอุปสงค์ต่อจำนวนเงินกู้และวิเคราะห์ความยืดหยุ่นอุปสงค์ต่อเงินกู้ยืม โดยวิธีการสร้างสมการพหุคูณเชิงเส้น ผลการศึกษาพบว่าเงินกู้สวัสดิการพนักงานเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคาร เริ่มมีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2520 โดยธนาคารได้ทำการปรับปรุงระเบียบสวัสดิการมาโดยตลอด เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานและภาวะเศรษฐกิจจากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า เพศ อายุ รายได้ ไม่มีผลต่อการกู้ยืมเงิน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์ต่อจำนวนเงินกู้ คือราคาบ้านพร้อมที่ดิน โดยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อจำนวนเงินกู้ต่อราคาบ้านพร้อมที่ดินมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.593

จากการพิจารณารายงานฉบับนี้ พบว่ามีความแตกต่างกับรายงาน 3 เรื่องแรก คือ ตัวแปรส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงิน โดยประเด็นนี้ ทำให้ผู้ทำการศึกษารุ่นนี้ เห็นว่าน่าสนใจที่จะนำตัวแปรดังกล่าวมาทำการศึกษาในเรื่องของการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพิจารณารายงานทั้ง 4 เรื่องดังกล่าวข้างต้น เป็นเรื่องที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับวัตถุประสงค์ในการศึกษารายนี้ แต่แตกต่างกันในด้านประเภทสินเชื่อ คือ สินเชื่อเคหะ หรือสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินไปใช้ในการสร้าง หรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินไปใช้ในการประกอบพิธีพาณิชย์ แต่สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ทำการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินไปใช้ชำระหนี้เดิมที่เคยมีอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม สามารถนำการศึกษาทั้ง 4 เรื่อง มาประยุกต์ใช้กับการศึกษาในครั้งนี้ได้ โดยทำให้สามารถทราบแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามและสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาถึงตัวแปรที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ อายุ รายได้ สถานภาพ อัตราดอกเบี้ย

การตรวจเอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์แบบโพรบิท

ชนิศวรา นัทรแก้ว (2543) ศึกษาการวิเคราะห์การถดถอยเมื่อตัวแปรตามมีสองลักษณะโดยใช้ตัวแบบความน่าจะเป็นเชิงเส้น ตัวแบบโพรบิท และตัวแบบโลจิต โดยทำการศึกษา 2 ส่วน คือ การศึกษาทฤษฎีของตัวแบบ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อุปกรณ์ป้องกันดวงตาของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตปริมณฑล เมื่อตัวแปรตาม มี 2 ลักษณะ คือ การเกิดและการไม่เกิดอุบัติเหตุทางดวงตาของพนักงาน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล 2 กรณี คือ กรณีข้อมูลเฉพาะบุคคล ใช้ตัวแบบความน่าจะเป็นเชิงเส้น ตัวแบบความน่าจะเป็นเชิงเส้นแบบถ่วงน้ำหนัก และตัวแบบที่ทำการศึกษาวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด คือ ตัวแบบโพรบิท และตัวแบบโลจิต ตัวแปรอิสระจำนวน 1 ถึง 6 ตัว ด้วยขนาดตัวอย่าง 142 , 60 , 40 และ 20 ตามลำดับ สำหรับกรณีข้อมูลที่มีค่าซ้ำที่ตัวแปรอิสระชุดเดียวกัน ใช้ตัวแบบที่ทำการศึกษาวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบถ่วงน้ำหนัก คือตัวแบบความน่าจะเป็นเชิงเส้นแบบถ่วงน้ำหนัก ตัวแบบโพรบิทแบบถ่วงน้ำหนัก และตัวแบบโลจิตแบบถ่วงน้ำหนัก ส่วนตัวแบบที่ทำการศึกษาวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด คือ ตัวแบบโพรบิทและตัวแบบโลจิต ตัวแปรอิสระ จำนวน 3 ตัว ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.10 และได้จำนวนชุดตัวแปรอิสระที่มีคนงานมากกว่า 1 คน เป็นจำนวน 17 ชุด ผลการศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีค่าซ้ำที่ตัวแปรอิสระชุดเดียวกัน พบว่าตัวแบบโพรบิทและตัวแบบโลจิตมีความเหมาะสมกว่าตัวแบบอื่นๆ เพราะตัวแบบโพรบิทและตัวแบบโลจิตมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของค่าประมาณความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจอยู่ในช่วง 0 ถึง 1 อีกทั้งตัวแบบโพรบิทยังมีความเหมาะสมกว่าตัวแบบโลจิต เพราะตัวแบบโพรบิทมีค่า Pseudo-R² และค่าอัตราส่วนร้อยละของการทำนายถูกต้องส่วนใหญ่มีค่ามากกว่าตัวแบบโลจิต และจำนวนรอบการย่อนซ้ำ ส่วนใหญ่มีค่าน้อยกว่าตัวแบบโลจิต

ผลาทิพย์ เต็มสุขนิรันดร (2543) ศึกษาวิกฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยแบบจำลองโพรบิทและแบบจำลองโลจิต โดยใช้ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงิน ที่ได้จากงบการเงิน ในช่วง 1-3 ปี ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ปี 2540 มาทำการศึกษาโอกาสการเกิดวิกฤตการณ์ในอนาคตของธนาคารพาณิชย์ กับบริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ด้วยวิธีการทางเศรษฐมิติ ได้แก่ แบบจำลองโพรบิทและแบบจำลองโลจิต เนื่องจากโอกาสการเกิดวิกฤตการณ์เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ พบว่า สำหรับธนาคารพาณิชย์ วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นปี 2540 เป็นผลมาจากปัญหาลูกหนี้ด้อยคุณภาพจำนวนมาก และการดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่ให้อัตราส่วนต่ำกว่ากฎหมาย คือ ร้อยละ 8.5 โดยอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญต่อความน่าจะเป็นในการเกิดวิกฤตการณ์ของธนาคารพาณิชย์ คือ อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ ซึ่งสะท้อนสภาพคล่องและคุณภาพลูกหนี้ และอัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งแสดงประสิทธิภาพในการทำกำไร โดยแบบจำลองที่ได้มีความแม่นยำในการพยากรณ์การเกิดวิกฤตการณ์ธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 90 สำหรับบริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นปี 2540 เป็นผลจากปัญหาการขาดสภาพคล่อง และสัดส่วนลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่เพิ่มสูงขึ้น โดยอัตราส่วนทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในการเกิดวิกฤตการณ์เรียงลำดับตามความสำคัญ ได้แก่ อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งแสดงภาระหนี้สิน อัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้ซึ่งสะท้อนสภาพคล่องและคุณภาพลูกหนี้ และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งแสดงประสิทธิภาพในการทำกำไร ส่วนความแม่นยำในการพยากรณ์การเกิดวิกฤตการณ์ของบริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ เท่ากับร้อยละ 86-88 จากการนำแบบจำลองโพรบิท และแบบจำลองโลจิต มาใช้ในการพยากรณ์ พบว่า ให้ผลการศึกษาใกล้เคียงกัน

การพิจารณารายงานทั้ง 2 ฉบับข้างต้น ทำให้มีความเข้าใจ และสามารถนำแนวทางการศึกษาทฤษฎีของแบบจำลองโพรบิท และแบบจำลองโลจิต ซึ่งการศึกษาของผลาทิพย์ เต็มสุขนิรันดร และการศึกษาของชนิศวรา นัทรแก้ว พบว่า แบบจำลองโพรบิท และแบบจำลองโลจิต ให้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน สำหรับการศึกษานี้ จะนำแบบจำลองโพรบิทมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ หนังสือ บทความในวารสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารออมสิน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ (survey) โดยใช้แบบสอบถามข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ โดยข้อมูลที่ทำการสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของข้าราชการทหารเรือ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ และความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ประชากร (population) ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (sample size) จากตารางสำเร็จที่ใช้สูตรของ Taro Yamane ณ ระดับความมีนัยสำคัญร้อยละ 95 หรือขนาดของความคลาดเคลื่อน (e) ร้อยละ 0.05 (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541: 61) ดังนั้นสามารถกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ 400 คน โดยดูจากตาราง ณ ขนาดของประชากร (N) $\rightarrow \infty$ และความคลาดเคลื่อนร้อยละ ± 0.05 ซึ่งในการสำรวจจะดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือที่เข้ารับฟังการบรรยายเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะของโครงการ จำนวน 500 คน และจะทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วนเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้ศึกษาปัจจัยที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (ภาคผนวก ก) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน จำนวน 19 ข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนบุตร อายุของบุตร ระดับการศึกษาของบุตร รายได้ รายจ่าย หนี้สิน และความรู้ความเข้าใจในโครงการ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ กระบวนการกลุ่ม วงเงินให้กู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ หลักประกัน จำนวนเงินผ่อนชำระ วิธีการชำระเงินกู้ และเงินสนับสนุนพิเศษ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 1 ข้อ

การทดสอบเครื่องมือ (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541: 107-118)

1. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้มีความเที่ยงตรงในเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบความเชื่อถือได้ (Test of Reliability) ด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ซึ่งสามารถคำนวณได้ด้วยสูตร Cronbach Alpha Formula

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_T^2} \right]$$

โดยที่ α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด
 $\sum S_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนที่วัดได้จากแต่ละข้อ
 S_T^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากข้อคำถามทุกข้อ
 N = จำนวนข้อคำถามหรือจำนวนรายการทั้งหมดที่ใช้วัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

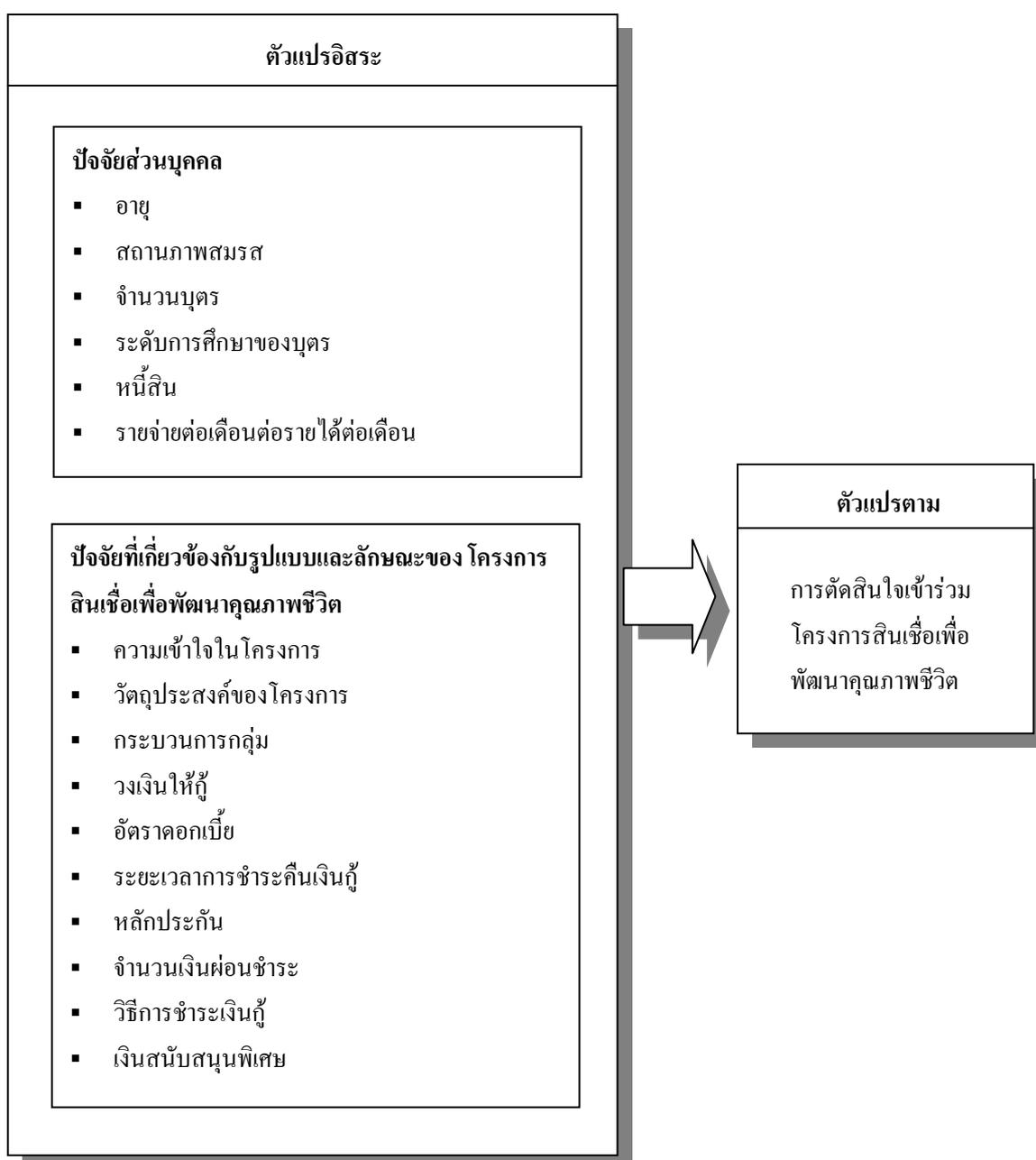
การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ จะวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาโดยใช้ทั้งวิธีเชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และกำหนดกลยุทธ์สำหรับการดำเนินงานของ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพื่ออธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ในด้านปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านรูปแบบลักษณะของโครงการ โดยวิเคราะห์ด้วยวิธีแบบจำลอง Probit ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ เมื่อต้องเผชิญกับการตัดสินใจเลือกในทางเลือก 2 ทาง คือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ หรือการตัดสินใจไม่เข้าร่วมโครงการ หรือตัวแปรตามมีลักษณะเป็นตัวแปรคัมมีค่าเป็น 0 หรือ 1 ผลจากการศึกษาจะให้ค่าความน่าจะเป็นของการตัดสินใจในทางเลือกหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับอีกทางเลือกหนึ่ง และใช้การประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือในการทดสอบ

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ตัวแปรตามมีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ เป็นเรื่องของการตัดสินใจเลือกในทางเลือก 2 ทาง คือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ หรือการตัดสินใจไม่เข้าร่วมโครงการ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกใช้แบบจำลอง Probit ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพมาใช้ในการวิเคราะห์

การจัดกลุ่มปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มีรายละเอียดตามภาพที่ 3.1 ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 3.1 แผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล คือ

1.1 อายุ โดยผู้ที่มีอายุมาก จะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น เนื่องจากการที่ผู้ที่มีอายุมากจะมีค่าใช้จ่ายสูง

1.2 สถานภาพสมรส โดยผู้ที่สมรสแล้วจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น เนื่องจากมีภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้น

1.3 จำนวนบุตร โดยผู้ที่มีบุตรจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น เนื่องจากมีภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้น

1.4 ระดับการศึกษาของบุตร โดยผู้ที่มีบุตรที่อยู่ในระดับการศึกษาที่ยิ่งสูงจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น เนื่องจากมีภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้น

1.5 หนี้สิน โดยผู้ที่มีหนี้สินมากจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น

1.6 รายจ่ายต่อเดือนต่อรายได้ต่อเดือน โดยผู้ที่มีรายจ่ายสูงกว่ารายได้จะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.1 ความรู้ความเข้าใจในโครงการ โดยผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น (โดยผู้ที่มีความเข้าใจในโครงการ จะต้องมีคะแนนตั้งแต่ 7 คะแนนขึ้นไป ซึ่งคำถามที่ทดสอบความรู้ความเข้าใจในโครงการอยู่ในแบบสอบถาม ข้อที่ 10 ประกอบด้วย 10 ข้อย่อย โดยกำหนดให้แต่ละข้อย่อย มี 1 คะแนน โดยผู้ที่ตอบคำถามถูกต้อง จะได้รับคะแนนในข้อนั้น)

2.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.3 งบประมาณการกลุ่ม ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่างบประมาณการกลุ่มมีความเหมาะสมจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.4 วงเงินให้กู้ ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าวงเงินให้กู้มีความเหมาะสม (วงเงินให้กู้สูง) จะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.5 อัตราดอกเบี้ย ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าอัตราดอกเบี้ยมีความเหมาะสม (อัตราดอกเบี้ยต่ำ) จะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.6 ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้มีความเหมาะสม (ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้น้อย) จะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.7 หลักประกัน ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าหลักประกันมีความเหมาะสมจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.8 จำนวนเงินผ่อนชำระ ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจำนวนเงินผ่อนชำระมีความเหมาะสม (จำนวนเงินผ่อนชำระน้อย) จะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.9 วิธีการชำระเงินกู้ ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าวิธีการชำระเงินกู้มีความเหมาะสมจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

2.10 เงินสนับสนุนพิเศษ ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าเงินสนับสนุนพิเศษมีความเหมาะสมจะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมาก

ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน: ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

กำหนดให้การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสามารถเขียนแบบจำลองดังนี้

$$Z_{\text{Prob}(i)} = f(\text{AGE}_{(i)}, D_{\text{status}(i)}, \text{HEIR}_i, \text{EDUHEIR}_i, \text{DEBT}_i, \text{EXPperINC}_i, D_{\text{und}(i)}, D_{\text{obj}(i)}, D_{\text{group}(i)}, D_{\text{loan}(i)}, D_{\text{rate}(i)}, D_{\text{time}(i)}, D_{\text{coll}(i)}, D_{\text{payin}(i)}, D_{\text{compy}(i)}, D_{\text{bonus}(i)})$$

โดย i คือ จำนวนตัวอย่าง
 $= 1, \dots, 410$

$Z_{\text{Prob}(i)}$ คือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยกำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้

$= 1$ ตัวอย่างที่ i ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ
 $= 0$ ตัวอย่างที่ i ตัดสินใจไม่เข้าร่วมโครงการ

$\text{AGE}_{(i)}$ คือ อายุ ของตัวอย่างที่ i (ปี)

$D_{\text{status}(i)}$ คือ สถานภาพสมรส ของตัวอย่างที่ i แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ สมรส กลุ่มที่ 2 โสด หมายถึง หย่า โดยกำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้

$D_{\text{status}(i)} = 1$ ตัวอย่างที่ i มีสถานภาพสมรส สมรส

$D_{\text{status}(i)} = 0$ ตัวอย่างที่ i มีสถานภาพสมรสโสด หมายถึง หย่า

HEIR_i คือ จำนวนบุตร ของตัวอย่างที่ i (คน)

EDUHEIR_i คือ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาของบุตรคนที่ i (ปี)

DEBT_i คือ หนี้สิน ของตัวอย่างที่ i (บาท)

EXPperINC_i คือ รายจ่ายต่อเดือนต่อรายได้ต่อเดือน ของตัวอย่างที่ i

(บาท/เดือน)

$D_{und(i)}$ คือ ความเข้าใจในโครงการ ของตัวอย่างที่ i โดยกำหนดตัวแปร
 หุ่น ดังนี้
 $= 1$ ตัวอย่างที่ i มีความเข้าใจในโครงการ ($SUMUND_i \geq 5$)
 $= 0$ ตัวอย่างที่ i ไม่มีความเข้าใจในโครงการ ($SUMUND_i < 5$)
 โดยตัวอย่างมีความเข้าใจในโครงการหรือไม่ พิจารณาว่า

$SUMUND_i$

$SUMUND_i$ คือ คะแนนรวมที่ได้จากคำถามข้อ 10 ในแบบสอบถาม ซึ่งเป็น
 คำถามที่ใช้วัดความเข้าใจในโครงการ โดยคำถามนี้ ประกอบด้วย 10 ข้อย่อย โดยกำหนดให้แต่ละ
 ข้อมี 1 คะแนน โดยผู้ที่ตอบคำถามถูกต้อง จะได้รับคะแนนในข้อนั้น

โดยผู้ที่มีความเข้าใจในโครงการ จะต้องมีคะแนนตั้งแต่ 5 คะแนนขึ้นไป ซึ่ง
 คำถามที่ทดสอบความรู้ความเข้าใจในโครงการอยู่ในแบบสอบถาม ข้อที่ 10 ประกอบด้วย 10 ข้อ
 ย่อย โดยกำหนดให้แต่ละข้อย่อย มี 1 คะแนน โดยผู้ที่ตอบคำถามถูกต้อง จะได้รับคะแนนในข้อนั้น

$D_{obj(i)}$ คือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โครงการ ของตัวอย่างที่ i
 โดยกำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้

$= 1$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
 $= 0$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม

$D_{group(i)}$ คือ ความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่ม ของตัวอย่างที่ i
 โดยกำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้

$= 1$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
 $= 0$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม

$D_{loan(i)}$ คือ วงเงินให้กู้ตามโครงการ ของตัวอย่างที่ i โดยกำหนดตัวแปร
 หุ่น ดังนี้

$= 1$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
 $= 0$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม

$D_{rate(i)}$ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามโครงการ ของตัวอย่างที่ i โดยกำหนด
 ตัวแปรหุ่น ดังนี้

$= 1$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
 $= 0$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม

$D_{time(i)}$ คือ ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ตามโครงการ ของตัวอย่างที่ i โดย
 กำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้

$= 1$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
 $= 0$ ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม

ตัวแปรหุ่น ดังนี้	$D_{coll(i)}$	คือ ความเหมาะสมของหลักประกัน ของตัวอย่างที่ i โดยกำหนด
	= 1	ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
	= 0	ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม
กำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้	$D_{payin(i)}$	คือ ความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระ ของตัวอย่างที่ i โดย
	= 1	ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
	= 0	ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม
กำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้	$D_{copy(i)}$	คือ ความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ ของตัวอย่างที่ i โดย
	= 1	ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
	= 0	ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม
กำหนดตัวแปรหุ่น ดังนี้	$D_{bonus(i)}$	คือ ความเหมาะสมของเงินสนับสนุนพิเศษ ของตัวอย่างที่ i โดย
	= 1	ตัวอย่างที่ i คิดว่าเหมาะสม
	= 0	ตัวอย่างที่ i คิดว่าไม่เหมาะสม

บทที่ 4

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสินเป็นธนาคารที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล โดยภารกิจส่วนหนึ่งของธนาคาร คือการสร้างเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การพัฒนาประเทศ และการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทุกระดับทั่วประเทศ ซึ่งโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนาคารออมสิน เป็นโครงการหนึ่งของธนาคารที่มีส่วนในการสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของธนาคาร โดย ณ ปี 2549 ธนาคารเปิดให้บริการโครงการ 2 โครงการ ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู และโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร ซึ่งทั้ง 2 โครงการเรียกรวมกันว่า โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เนื่องจากมีรูปแบบและลักษณะการดำเนินงานตามโครงการเหมือนกัน เพียงแต่เปลี่ยนกลุ่มลูกค้าใหม่

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู เป็นโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการแรกที่ธนาคารออมสินเปิดให้บริการ ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน วัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาชีวิตข้าราชการครูที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้ดีขึ้น โดยเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542

ความเป็นมาของโครงการ

ตามที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู โดยมอบหมายให้ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.) ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนมาเป็นสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) จัดตั้ง “เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู” เพื่อให้ข้าราชการครูกู้ไปชำระหนี้ ในอัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นการผ่อนคลายภาระหนี้สินของข้าราชการครูทั่วประเทศ โดยในปี 2540 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลเป็นเงิน 500 ล้านบาท ต่อมาในปี 2541 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอีก 100 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 600 ล้านบาท แต่งบประมาณที่ได้รับจากการสนับสนุนจากรัฐบาลยังไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินครูได้อย่างเบ็ดเสร็จ กระทรวงศึกษาธิการจึงมีหนังสือถึงกระทรวงการคลังเพื่อขอความร่วมมือให้

ช่วยเหลือและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารออมสินร่วมดำเนินการ

ธนาคารออมสิน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหา และการปฏิรูปการศึกษาของชาติ ซึ่งข้าราชการครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการดำเนินการ และขณะนี้กำลังประสบปัญหาในเรื่องหนี้สินเป็นอย่างมาก อันส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการครู จึงได้จัดตั้งโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูขึ้น เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9

ธนาคารออมสิน ได้ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงเพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับธนาคารออมสิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตชีวิตครูให้ดีขึ้น

เจตนารมณ์

เป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างธนาคารออมสินและหน่วยงานต้นสังกัดของข้าราชการ เพื่อร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น โดยมีการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างเสริมวินัยทางการเงิน พร้อมทั้งมีกระบวนการจัดการในกลุ่มอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน
2. เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้วยการพัฒนาตนเองและกลุ่ม
4. เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

การบริหารจัดการโครงการ

มีการกำหนดหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน โดยหน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการรู้จักประหยัด อดออม มีวินัยทางการเงิน จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อยก วิทยฐานะ รวมถึงการกำหนดมาตรการลงโทษในเชิงบริหารหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ สำหรับธนาคารออมสิน มีหน้าที่พิจารณาอนุมัติสินเชื่อ และจ่ายเงินสนับสนุนพิเศษ กรณีที่สามารถ ชำระหนี้ได้ครบตามกำหนดเวลา เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของข้าราชการ นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดหน้าที่ร่วมกัน คือ ต้องมีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู (ภาพที่ 4.1)

1. ข้าราชการครูรวมกลุ่มใหญ่ จำนวน 50 คนขึ้นไป และแบ่งสมาชิกเป็นกลุ่มย่อยๆ ละ 5-10 คน โดยต้องเป็นข้าราชการที่อยู่สังกัดเดียวกัน มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ระบบจัดการ กิจกรรมพัฒนาร่วมกัน และต้องมีการออมเงินร่วมกัน
2. ขอรับใบสมัครสมาชิกสินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ และเปิดบัญชีเงินฝากของกลุ่มใหญ่ เพื่อจะได้ออมเงินกองทุนร่วมกัน ณ ธนาคารออมสินสาขาในพื้นที่ที่ส่วนราชการของกลุ่มตั้งอยู่ หรือสาขาใกล้เคียง
3. ยื่นใบสมัคร (ภาคผนวก ข) และเอกสารประกอบการสมัคร ดังนี้
  - 3.1 รายชื่อผู้แทนและสมาชิกกลุ่ม
  - 3.2 มติที่ประชุมแต่งตั้งผู้แทนกลุ่ม และผู้มีอำนาจในการส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินกองทุนของกลุ่มใหญ่
  - 3.3 สำเนาบัตรประจำตัวของหัวหน้ากลุ่มใหญ่ และผู้มีอำนาจในการส่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินกองทุนของกลุ่มใหญ่
  - 3.4 สำเนาหลักฐานการฝากเงินกองทุนของกลุ่มใหญ่

4. ธนาคารออมสินสาขา ดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์พิจารณาคุณสมบัติและหลักฐานประกอบการสมัคร

5. ธนาคารออมสินสาขาจัดทำทะเบียนสมาชิก และกำหนดเลขสมาชิก

หลักเกณฑ์เงื่อนไขการขอกู้เงิน

1. คุณสมบัติกลุ่ม

1.1 มีสมาชิกซึ่งเป็นข้าราชการครูหรือบุคลากรทางการศึกษา สังกัดส่วนราชการเดียวกัน ตั้งแต่ 5 – 10 คน รวมตัวกันเป็นกลุ่มย่อย และมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

1.2 มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

1.3 มีระบบการจัดการที่ชัดเจน และกำหนดเงื่อนไขการเป็นสมาชิก และการฟื้นฟูสภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่มอย่างชัดเจน

1.4 มีกองทุนภายในกลุ่มจากการออมร่วมกันของสมาชิกมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 เดือน

1.5 มีแนวทาง / มาตรการ / วิธีการ / โครงการ / แผนงานในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตของสมาชิกในกลุ่มให้ดีขึ้น

2. คุณสมบัติผู้กู้

2.1 เป็นข้าราชการครูหรือบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงลูกจ้างประจำที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มที่สมัครเป็นสมาชิกโครงการกับธนาคาร และผ่านการคัดเลือกแล้วจากกลุ่ม

2.2 มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ และเมื่อรวมอายุผู้กู้กับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ต้องไม่เกิน

65 ปี

2.3 ต้องผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหนังสือผ่านสิทธิ จากส่วนราชการต้นสังกัด และหนังสือรับรองสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกกศ.)

2.4 มีแนวทาง / มาตรการ / วิธีการ / โครงการ / แผนงานในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา ชีวิตให้ดีขึ้น

2.5 ไม่มีหนี้สินอื่นกับธนาคารออมสิน ยกเว้น การกู้เพื่อชำระหนี้เดิม

3. วัตถุประสงค์การกู้เงิน

3.1 เพื่อนำไปชำระเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์ครู

3.2 เพื่อนำไปชำระเงินกู้จากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคาร สงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารพาณิชย์อื่น

3.3 เพื่อนำไปชำระหนี้สินอื่นที่มีหลักฐานอย่างชัดเจน เช่น หนี้สวัสดิการร้านค้า เป็นต้น

4. ให้กู้ตามความจำเป็นและความสามารถชำระคืน ดังนี้

4.1 กรณีบุคคลคำประกัน

4.1.1 จำนวนเงินให้กู้ ไม่เกิน 50 เท่าของเงินเดือนผู้กู้ แต่ไม่เกิน 700,000 บาท

4.1.2 ระยะเวลาชำระเงินกู้ ไม่เกิน 10 ปี นับตั้งแต่เดือนที่ต้องชำระเงินกู้และ ดอกเบี้ยงวดแรกตามที่กำหนดในสัญญา

4.1.3 หลักประกัน ประเภทบุคคล

1) มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์

2) เป็นสมาชิกในกลุ่มย่อยเดียวกัน โดยทุกคนต้องร่วมกันค้ำประกันซึ่งกัน
และกัน

4.2 กรณีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

4.2.1 จำนวนเงินให้กู้ ไม่เกิน 2,000,000 บาท

4.2.2 ระยะเวลาชำระเงินกู้ ไม่เกิน 30 ปี นับตั้งแต่เดือนที่ต้องชำระเงินกู้และ
ดอกเบี้ยงวดแรกตามที่กำหนดในสัญญา

4.2.3 หลักประกัน ประเภทหลักทรัพย์

1) ไม่เกินมูลค่าสมุดฝากเงินออมสิน และหรือสลากออมสินพิเศษของผู้กู้หรือ
บุคคลอื่น

2) ไม่เกินร้อยละ 100 ของราคาประเมินที่ดินพร้อมอาคารของผู้กู้หรือของ
บุคคลอื่น

3) ไม่เกินร้อยละ 85 ของราคาประเมินที่ดินว่างเปล่าของผู้กู้หรือของบุคคล
อื่น

ทั้งนี้ ผู้กู้จะต้องจัดให้มีบุคคลค้ำประกันตามกรณีบุคคลค้ำประกันร่วมด้วย ไม่ว่าผู้กู้จะขอ
ในส่วนของวงเงินให้กู้กรณีบุคคลค้ำประกันหรือไม่ก็ตาม

4.3 กรณีผู้ตาม ข้อ 4.1 และ 4.2 ให้กู้รวมกันได้ไม่เกิน 2,000,000 บาท

4.4 กรณีทั้งสามีและภรรยาเป็นข้าราชการครู จะขอกู้ร่วมกันหรือแยกก็ได้

ภาพที่ 4.1 การสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่มข้าราชการครูในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู

5. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้

5.1 อัตราดอกเบี้ยปกติ เท่ากับอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อสวัสดิการตามประกาศธนาคารออมสินฉบับล่าสุดไม่เกินร้อยละ 1.00 ต่อปี

5.2 อัตราดอกเบี้ยกรณีผิดนัดไม่ชำระหนี้ เท่ากับอัตราดอกเบี้ยปกติ บวกด้วยร้อยละ 2.00 ต่อปี

6. จำนวนเงินผ่อนชำระ

ไม่เกินร้อยละ 60 ของเงินเดือนที่ได้รับตามบัญชีเงินเดือน (ไม่รวมรายได้อื่น) ทั้งนี้ กรณีจำนวนเงินผ่อนชำระเกินร้อยละ 60 ของเงินเดือน ให้อยู่ในดุลพินิจของธนาคารออมสิน

7. วิธีการชำระเงินกู้

หน่วยเบิกจ่ายเงินเดือนของส่วนราชการต้นสังกัด หักเงินเดือนและเงินได้อื่นที่ได้รับจากทางราชการของผู้กู้และหรือผู้ค้ำประกัน แล้วแต่กรณีนำส่งชำระหนี้ให้ธนาคารเป็นรายเดือน

8. เงินสนับสนุนพิเศษ

กรณีผู้กู้ทุกคนในกลุ่มสามารถชำระหนี้ได้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา ไม่มีหนี้ผิดนัดหรือค้างชำระ ธนาคารจะจ่ายเงินสนับสนุนแก่กลุ่มมีมูลค่าเท่ากับอัตราร้อยละ 1.00 ของจำนวนเงินกู้คงเหลือหลังจากที่ผู้กู้อย่างนั้นชำระหนี้ครบรอบในแต่ละปี

ขั้นตอนการขอกู้เงิน

1. ผู้กู้กรอรายละเอียดในเอกสารต่างๆ (ภาคผนวก ข) ดังนี้

1.1 แบบคำขอกู้สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ โดยให้คณะกรรมการกลุ่ม ผู้บังคับบัญชาของผู้กู้ และประธานคณะกรรมการบริหารลงนามรับรองในแบบคำขอกู้

1.2 หนังสือยินยอมให้ตรวจสอบและเปิดเผยข้อมูล

1.3 หนังสือยินยอมให้หักเงินเดือนและเงินได้อื่นจากทางราชการของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน โดยให้หัวหน้าหน่วยจ่ายเงินเดือนลงนามรับรอง

2. จัดส่งเอกสารต่างๆ ตามข้อ 1. ให้ส่วนราชการที่ผู้กู้สังกัดพิจารณา เพื่อออกหนังสือผ่านสิทธิและรับรองเงินเดือน

3. จัดส่งเอกสารทั้งหมด พร้อมเอกสารประกอบการขอกู้ซึ่งได้ลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ยื่นเรื่องขอกู้ ณ ธนาคารออมสินสาขาที่กลุ่มได้สมัครเป็นสมาชิกโครงการ โดยเอกสารประกอบการขอกู้ มีดังนี้

3.1 สำเนาบัตรประจำตัว หรือบัตรข้าราชการของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน และคู่สมรสของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

3.2 สำเนาทะเบียนบ้านของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน และคู่สมรสของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

3.3 สำเนาใบสำคัญการสมรส ใบหย่า ใบมรณะบัตรของคู่สมรสของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

3.4 สำเนาใบสำคัญการจ่ายเงินเดือนของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

3.5 ต้นฉบับหลักฐานเกี่ยวกับมูลหนี้ เช่น หนังสือรับรองยอดหนี้คงเหลือจากสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสถาบันการเงิน เป็นต้น

3.6 เอกสารประกอบกรณีใช้ที่ดิน ที่ดินพร้อมอาคาร เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน

3.6.1 สำเนาโฉนดที่ดิน

3.6.2 แผนผังแสดงที่ตั้งที่ดิน

3.6.3 แบบแปลนอาคาร (ถ้ามี)

3.6.4 ภาพถ่ายอาคารทั้ง 4 ด้าน

3.6.5 สำเนาสัญญากู้เงินและสำเนาสัญญาจำนอง อันเป็นมูลหนี้จำนองเดิม

3.6.6 หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินจากกรมที่ดิน

3.7 เอกสารประกอบกรณีใช้หลักทรัพย์อื่นค้ำประกัน

3.7.1 สำเนาสมุดฝากเงินออมสิน

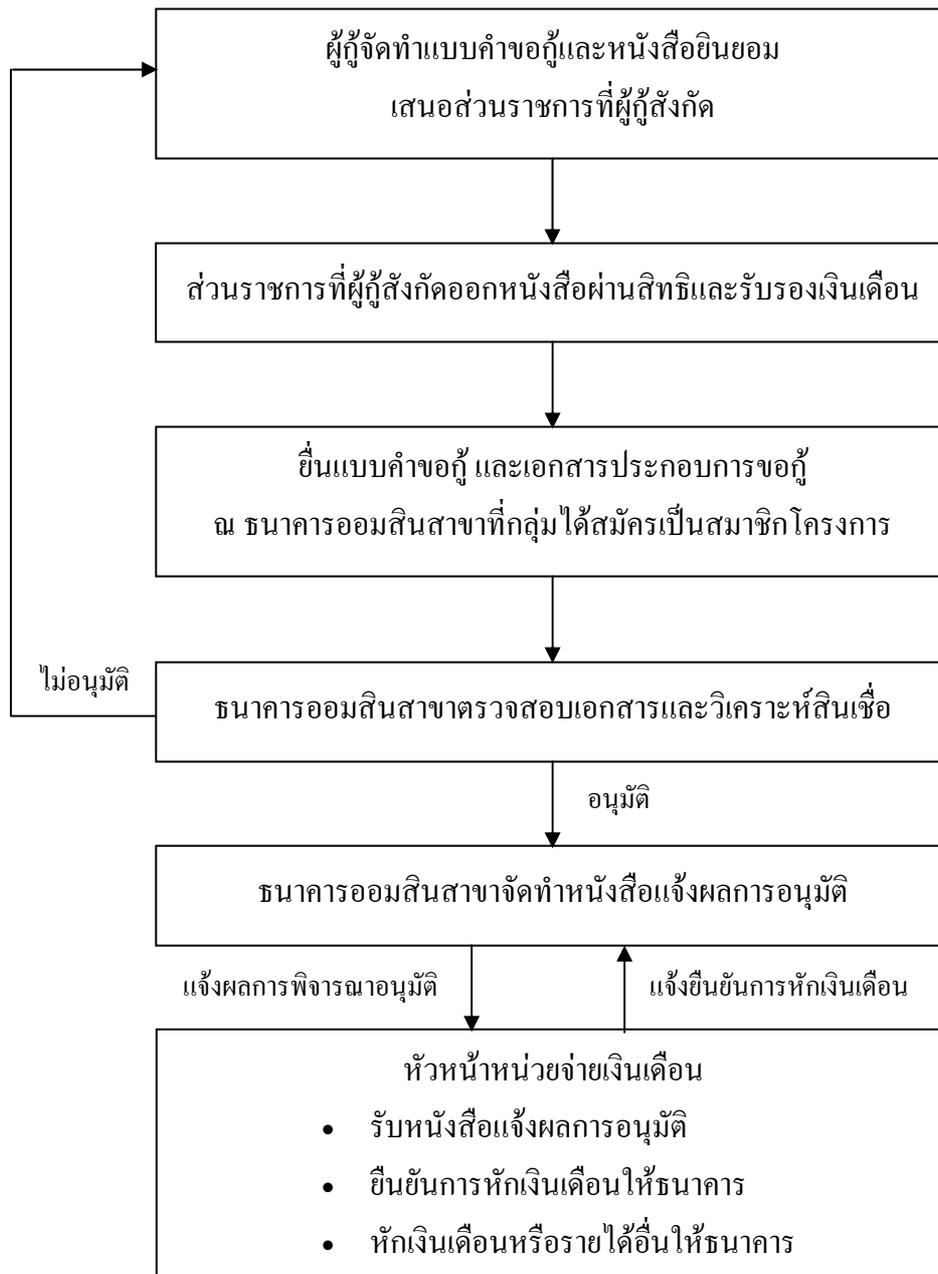
3.7.2 สำเนาสลากออมสินพิเศษ

ขั้นตอนการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน (ภาพที่ 4.2)

1. เมื่อธนาคารออมสินสาขาได้รับเอกสารต่างๆ แล้วจะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร คุณสมบัติของผู้กู้ ผู้ค้ำประกัน และหลักประกันการกู้เงินตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด
2. ธนาคารออมสินสาขาพิจารณาและวิเคราะห์สินเชื่อ
3. เมื่อพิจารณาอนุมัติให้กู้เงินแล้ว ธนาคารออมสินสาขาจะจัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเงินกู้ ให้หัวหน้าหน่วยจ่ายเงินเดือนที่ผู้กู้และผู้ค้ำประกันทราบ
4. เมื่อหัวหน้าหน่วยจ่ายเงินเดือนได้รับทราบผลการพิจารณาอนุมัติเงินกู้จากธนาคารออมสินสาขาให้จัดทำหนังสือแจ้งยืนยันการหักเงินเดือนของผู้กู้ ส่งให้ธนาคารออมสินสาขา

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร เป็นโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโครงการที่สองที่ธนาคารออมสินเปิดให้บริการ ซึ่งมีรูปแบบและลักษณะเช่นเดียวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู โดยเป็นโครงการที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพบก โดยเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2545

ภาพที่ 4.2 ขั้นตอนการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน

ความเป็นมาของโครงการ

ตามที่กองทัพบก กระทรวงกลาโหม มีนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร เพื่อให้ข้าราชการทหารกู้เงินไปชำระหนี้และเพื่อการลงทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นการผ่อนคลายภาระหนี้สิน และส่งเสริมการมีรายได้เพิ่มให้ข้าราชการทั่วประเทศ อันจะทำให้ข้าราชการทหารมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน กองทัพบกจึงมีหนังสือลงวันที่ 18 กรกฎาคม 2544 ขอความร่วมมือ

จากธนาคารออมสิน เพื่อให้การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนิน โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร

ธนาคารออมสิน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของข้าราชการทหาร ซึ่งเป็นบุคลากรที่สำคัญ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละในการปกป้องและพัฒนาประเทศ และเพื่อเป็นกลไกนำไปสู่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ซึ่งมีแนวคิดที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา จึงได้จัดตั้ง โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารขึ้น

ธนาคารออมสิน ได้ดำเนินโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงเพื่อการแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการทหารตามโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร ระหว่างกองทัพบกกับธนาคารออมสิน

สำหรับหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีปฏิบัติส่วนใหญ่ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร จะคล้ายกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู โดยมีส่วนที่แตกต่าง ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การกู้เงิน

1.1 เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิม

1.2 เพื่อนำไปลงทุนในอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

2. จำนวนเงินให้กู้

กรณีบุคคลค่าประกัน ให้กู้ไม่เกิน 30 เท่าของเงินเดือนผู้กู้ แต่ไม่เกิน 500,000 บาท

3. เงินสนับสนุนพิเศษ

กรณีผู้กู้ทุกคนในกลุ่มสามารถชำระหนี้ได้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา ไม่มีหนี้ผัดนัดหรือค้างชำระ ธนาคารจะจ่ายเงินสนับสนุนเพื่อการสวัสดิการ ให้แก่หน่วยต้นสังกัดในอัตราร้อยละ 1.00 ของยอดเงินต้นรับชำระ จำนวน 12 งวด หลังจากที่ผู้กู้นั้นครบรอบในแต่ละปี

4. การยื่นกู้ยืมเพื่อนำเงินไปลงทุน ผู้ที่ต้องจัดทำหนังสือรับรองโครงการลงทุน เสนอ
เจ้ากรมกำลังพลทหารบกหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามรับรอง

บทที่ 5

ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ ซึ่งผลการวิเคราะห์จะดำเนินการวิเคราะห์ใน 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งอธิบายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยข้อมูลและส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยในการตัดสินใจโดยทำการวิเคราะห์แบบ Multivariate Analysis ด้วยตัวแบบ Probit Model ซึ่งผลของการวิเคราะห์เป็นดังนี้

การวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยวิธีการวิเคราะห์ SWOT

การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)

สำหรับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กรณีศึกษาข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ จะนำใช้ข้อมูลของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู และโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารมาใช้ในการวิเคราะห์ เนื่องจากทั้ง 2 โครงการมีรูปแบบและลักษณะของโครงการเช่นเดียวกัน แตกต่างกันเฉพาะกลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการเท่านั้น

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

1. จุดแข็ง (Strengths)

1.1 มีแหล่งเงินให้สินเชื่อจำนวนมาก

1.2 มีหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการให้สินเชื่อตามโครงการ ให้วงเงินกู้ที่สูง ระยะเวลาผ่อนชำระนาน อัตราดอกเบี้ยต่ำ และมีการประกันสินเชื่อ

1.3 มีลักษณะการให้สินเชื่ออย่างสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากการให้สินเชื่อประเภทอื่น กล่าวคือ มีการนำมิติทางด้านสังคม โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และนำมิติทางการเงิน โดยการให้สินเชื่อเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ได้แบบเบ็ดเสร็จและยั่งยืน

1.4 บุคลากรมีความประสบการณ์ในการทำกิจกรรมกับชุมชน และมีความรู้ในการส่งเสริมอาชีพ

1.5 ผู้บริหารของธนาคารให้การสนับสนุน โครงการฯ อย่างเต็มที่

1.6 ธนาคารออมสินเป็นธนาคารที่มีความมั่นคง ได้รับความเชื่อถือจากกลุ่มลูกค้าว่าเป็นธนาคารที่มีรัฐบาลเป็นประกัน และมีจำนวนสาขาที่ให้บริการได้ครอบคลุมทั่วประเทศ

1.7 หน่วยงานต้นสังกัดของผู้กำกับธนาคารออมสินมีความสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ที่จะทำการหักเงินเดือนส่งชำระหนี้ให้กับธนาคารเป็นอันดับแรก

2. จุดอ่อน (Weakness)

2.1 จำนวนบุคลากรของธนาคารมีจำกัด หากมีผู้สนใจจำนวนมากจะทำให้การบริการไม่รวดเร็ว ทันต่อความต้องการของผู้กู้

2.2 ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการจนถึงการยื่นขอกู้เงินค่อนข้างยุ่งยาก เช่น ต้องมีการรวมกลุ่ม มีการออมเงินก่อนจึงจะยื่นขอกู้เงินได้ รวมทั้งมีเอกสารประกอบเป็นจำนวนมาก

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

1. โอกาส (Opportunity)

1.1 ข้าราชการประสบปัญหาหนี้สินเป็นจำนวนมาก

1.2 ผู้ที่มีความต้องการใช้บริการสินเชื่อที่มีวงเงินให้กู้สูง อัตราดอกเบี้ยต่ำ ระยะเวลาผ่อนชำระยาวนาน

1.3 การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดของผู้กู้ โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินโครงการ

1.4 ผู้ที่ต้องการกู้เงินส่วนใหญ่จะมีรายได้แน่นอน มีอาชีพที่มั่นคง

2. อุปสรรค (Threat)

2.1 ปัญหาเงินเฟ้อของระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน และมีแนวโน้มสูงมากขึ้น ทำให้ค่าครองชีพสูง ส่งผลกระทบต่อผู้มีเงินเดือนประจำอย่างข้าราชการ

2.2 การต่อต้านจากกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์อยู่เดิม

2.3 การทำความเข้าใจกับคนในหน่วยงาน ให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในการเข้าร่วมโครงการ เพราะจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้จริง สามารถส่งชำระหนี้ได้ครบถ้วน แต่หากไม่เข้าใจและไม่ดำเนินตามหลักการของโครงการอย่างแท้จริง อาจไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาหนี้สินได้ และจะทำให้เกิดหนี้ค้างชำระกับธนาคาร

2.4 ความคุ้นเคย ความจงรักภักดีกับสถาบันการเงินเดิม

จากการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ต่างๆ ได้ ดังนี้

1. จากจุดแข็งและโอกาส

1.1 โครงการนี้มีแหล่งเงินให้สินเชื่อจำนวนมากสามารถรองรับข้าราชการที่ประสบปัญหาหนี้สินเป็นจำนวนมากได้

1.2 โครงการมีหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการให้สินเชื่อตามโครงการ โดยให้วงเงินกู้ที่สูง ระยะเวลาผ่อนชำระนาน อัตราดอกเบี้ยต่ำ และมีการประกันสินเชื่อ ประกอบกับผู้ที่มีความต้องการใช้บริการสินเชื่อที่มีวงเงินกู้สูง อัตราดอกเบี้ยต่ำ ระยะเวลาผ่อนชำระนาน

1.3 หน่วยงานต้นสังกัดของผู้กำกับธนาคารออมสินมีความสัมพันธ์ที่ดี โดยได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินโครงการ ส่งผลให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้กำกับจะทำการหักเงินเดือนส่งชำระหนี้ให้กับธนาคารเป็นอันดับแรก

จากจุดแข็งและโอกาสข้างต้น สามารถนำมากำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานได้ ดังนี้

1. ธนาคารออมสินจะต้องเร่งประชาสัมพันธ์โครงการให้กลุ่มข้าราชการได้รับทราบข้อมูลและเข้าร่วมโครงการ

2. ธนาคารออมสินจะต้องมีแผนรักษาความสัมพันธ์ที่ระหว่างองค์กร

2. จากจุดอ่อนและโอกาส

การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดของผู้กำกับ โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินโครงการ ขณะที่ธนาคารออมสินมีจำนวนบุคลากรที่จำกัดและมีขั้นตอนการให้บริการที่ค่อนข้างยุ่งยาก รวมถึงต้องมีเอกสารประกอบเป็นจำนวนมาก

จากจุดอ่อนและโอกาสข้างต้น สามารถนำมากำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานได้ ดังนี้

ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมเอกสารประกอบการเข้าร่วมโครงการ

3. จากจุดแข็งและอุปสรรค

3.1 ธนาคารมีความมั่นคงและมีสาขาที่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทั่วประเทศ ขณะที่คนส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของโครงการ

3.2 ธนาคารมีหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการให้สินเชื่อตามโครงการ โดยให้วงเงินกู้ที่สูงระยะเวลาผ่อนชำระนาน อัตราดอกเบี้ยต่ำ และมีการประกันสินเชื่อ แต่มีการต่อต้านจากกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์อยู่เดิม รวมทั้งลูกค้ายังมีความจงรักภักดีต่อสถาบันการเงินเดิม

จากจุดแข็งและอุปสรรคข้างต้น สามารถนำมากำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานได้ ดังนี้

1. ควรจัดให้มีการประชุมอบรม สัมมนาเพื่อชี้แจงให้ข้าราชการ และผู้บังคับบัญชามี ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการ ตลอดจนวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง

2. ควรทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์เดิม โดยการจัดสัมมนาเพื่อ แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการให้แก่ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความ เข้าใจอันดีของโครงการ เพื่อเป็นการสร้างพันธมิตร ตลอดจนลดภาวะการฉกฉวยอำนาจและ ความขัดแย้ง

3. ควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์และการให้บริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ ผู้รับบริการ

4. จากจุดอ่อนและอุปสรรค

ธนาคารมีจำนวนบุคลากรที่จำกัด และมีขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการที่ค่อนข้างยุ่งยาก รวมทั้งลูกค้าส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจในโครงการ ประกอบกับโครงการได้รับการต่อต้านจาก กลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์อยู่เดิม

จากจุดอ่อนและอุปสรรคข้างต้น สามารถนำมากำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานได้ ดังนี้

1. ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการที่มีความซับซ้อนให้ลดลง และมุ่งเน้นให้การ พิจารณานุมัติสินเชื่อเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. กำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่ม โดยอาจจัดให้มีการ แข่งขันประกวดโครงการของกลุ่มต่างๆ และจัดตั้งคณะทำงานเพื่อติดตามประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง

การสอบถามจากแบบสอบถาม

การสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา: ข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ ได้ทำการสำรวจโดยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือที่เข้ารับฟังการบรรยายเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะของโครงการ จำนวน 500 คน และได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วนเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 410 ตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยในการวิเคราะห์จะดำเนินการวิเคราะห์ใน 3 ส่วนหลักคือ

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา จำนวนบุตร อายุของบุตร ระดับการศึกษาของบุตร รายได้ รายจ่าย หนี้สิน และความรู้ความเข้าใจในโครงการ

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ กระบวนการกลุ่ม วงเงินให้กู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ หลักประกัน จำนวนเงินผ่อนชำระ วิธีการชำระเงินกู้ และเงินสนับสนุนพิเศษ

ส่วนที่ 3 ผลการสำรวจเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ผลการสำรวจทั้ง 3 ส่วน เป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจะประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา จำนวนบุตร อายุของบุตร ระดับการศึกษาของบุตร รายได้ รายจ่าย หนี้สิน และความรู้ความเข้าใจในโครงการ เป็นดังนี้

1. เพศ

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา: ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรื่อนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 86.1 และเพศหญิง ร้อยละ 13.9 (ตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	353	86.1
หญิง	57	13.9
รวม	410	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

2. อายุ

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา: ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรื่อนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30-39 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.0 และอายุระหว่าง 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.6 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
20-29 ปี	91	22.6
30-39 ปี	152	37.7
40-49 ปี	109	27.0
50-59 ปี	51	12.7
ไม่ตอบ	7	-
รวม	410	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

3. สถานภาพสมรส

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน ทัศนศึกษา: ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 63.7 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ มีสถานภาพโสด ร้อยละ 32.9 และหย่าร้าง/หม้าย ร้อยละ 3.4 (ตารางที่ 5.3)

ตารางที่ 5.3 สถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	135	32.9
สมรส	261	63.7
หย่าร้าง/หม้าย	14	3.4
รวม	410	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

4. ระดับการศึกษา

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน ทัศนศึกษา: ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 42.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ มีการศึกษาระดับอนุปริญญาตรี/อาชีวะ/มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 38.9 และมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 13.4 (ตารางที่ 5.4)

5. จำนวนบุตร

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน ทัศนศึกษา: ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่มีบุตร ร้อยละ 48.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมา มีบุตรจำนวน 1 คน ร้อยละ 24.4 และมีบุตร 2 คน ร้อยละ 20.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 5.5)

ตารางที่ 5.4 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	7	1.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	55	13.4
อนุปริญาตรี/อาชีวะ/ม.ปลาย	159	38.9
ปริญาตรี	173	42.3
ปริญาโทหรือสูงกว่า	15	3.7
ไม่ตอบ	1	-
รวม	410	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ 5.5 จำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีบุตร	199	48.7
มีบุตร 1 คน	100	24.4
มีบุตร 2 คน	83	20.3
มีบุตร 3 คน	17	4.2
มีบุตรมากกว่า 3 คน	10	2.4
ไม่ตอบ	1	-
รวม	410	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

6. ช่วงอายุของบุตร

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน วิทยาลัย : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามเกี่ยวกับช่วงอายุของบุตรในแต่ละคนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีบุตรที่มีอายุอยู่ระหว่าง 1-19 ปี มากกว่าร้อยละ 70 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (ตารางที่ 5.6)

ตารางที่ 5.6 ช่วงอายุของบุตรแต่ละคนของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ร้อยละ			
	บุตรคนที่ 1	บุตรคนที่ 2	บุตรคนที่ 3	บุตรคนที่ 4
1-9 ปี	47.3	50.0	54.5	66.7
10-19 ปี	32.9	28.4	18.2	33.3
20-29 ปี	14.4	14.9	27.3	-
30-39 ปี	5.5	6.8	-	-
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

7. ระดับการศึกษาของบุตร

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน ตรีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบุตรในแต่ละคนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีบุตรที่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา ตามลำดับ (ตารางที่ 5.7)

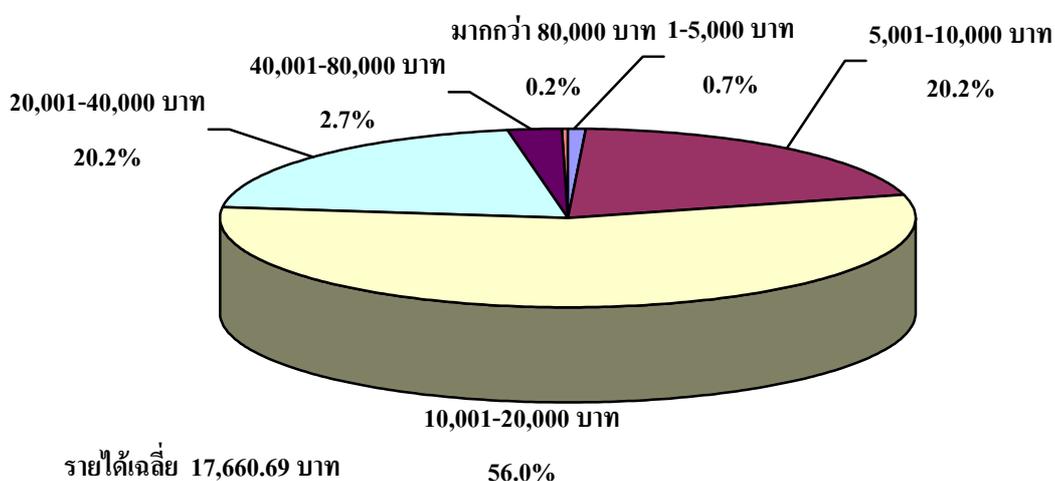
ตารางที่ 5.7 ระดับการศึกษาของบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ร้อยละ			
	บุตรคนที่ 1	บุตรคนที่ 2	บุตรคนที่ 3	บุตรคนที่ 4
ยังไม่ได้รับการศึกษา	7.4	54.9	91.8	99.5
ประถมศึกษา	42.9	23.6	4.3	-
มัธยมศึกษา	15.4	8.2	0.5	-
อนุปริญญาตรี/อาชีวะ/ม.ปลาย	12.0	5.1	0.5	0.5
ปริญญาตรี	20.0	7.7	2.9	-
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	2.3	0.5	-	-
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

8. รายได้ทั้งหมดต่อเดือน

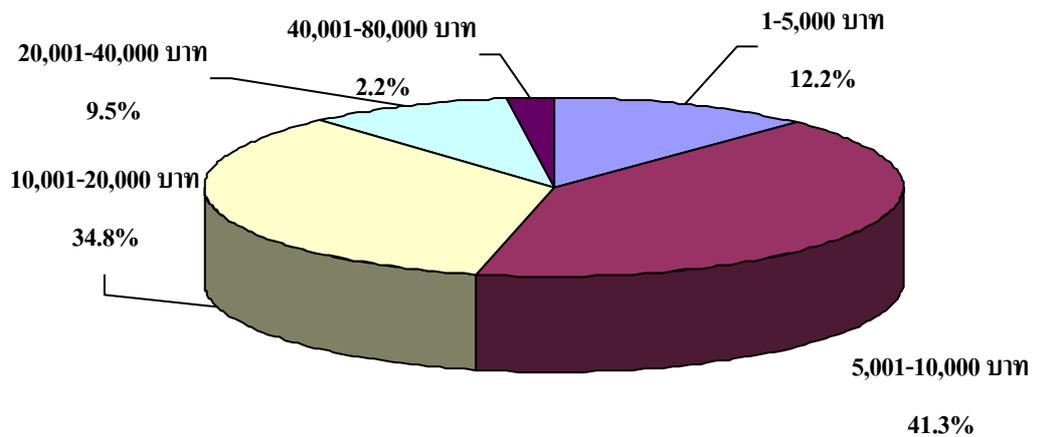
จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน วิทยาลัย : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามเกี่ยวกับระดับรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้โดยเฉลี่ยจำนวน 17,660.69 บาท โดยส่วนใหญ่จะมีระดับรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีระดับรายได้ 5,001-10,000 บาท และ 20,001-40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.2 (ภาพที่ 5.1)

ภาพที่ 5.1 รายได้ทั้งหมดต่อเดือน

9. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน

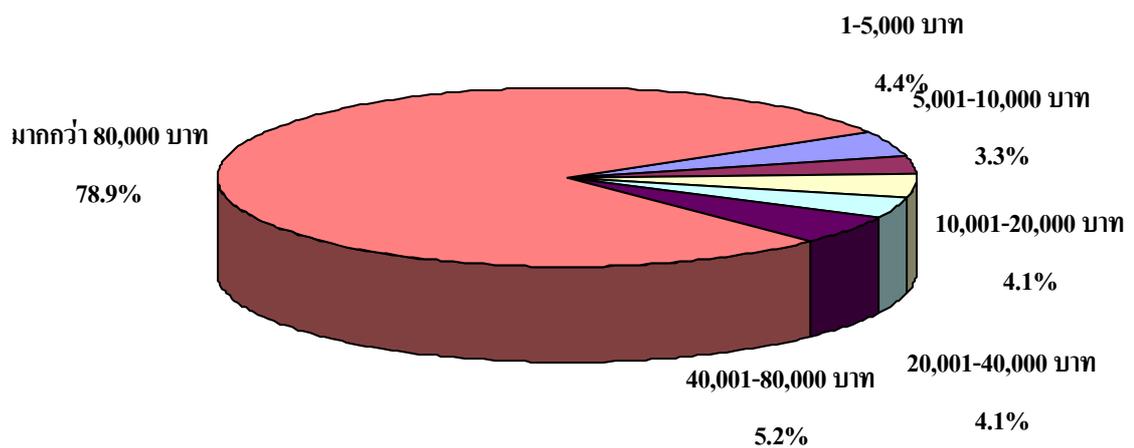
จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน วิทยาลัย : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามเกี่ยวกับระดับค่าใช้จ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 13,034.93 บาท โดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีค่าใช้จ่าย 10,000-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.8 และผู้ที่มีค่าใช้จ่าย 1-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.2 (ภาพที่ 5.2)

ภาพที่ 5.2 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน

10. จำนวนหนี้สิน

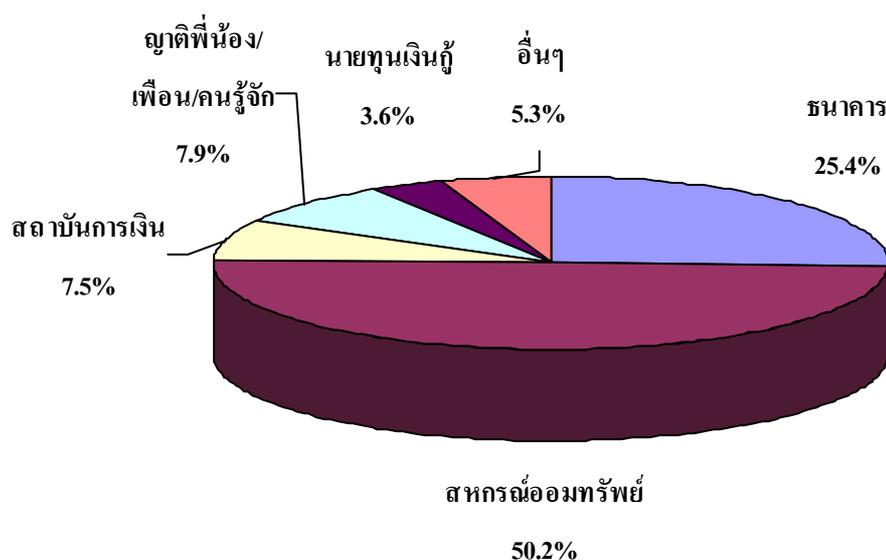
จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรื่อนั้น โดยทำการสอบถามเกี่ยวกับจำนวนหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีหนี้สินโดยเฉลี่ยต่อคน 313,246.8 บาท โดยส่วนใหญ่มีหนี้สิน มากกว่า 80,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 78.9 (ภาพที่ 5.3)

ภาพที่ 5.3 จำนวนหนี้สิน

จากจำนวนหนี้ที่สำรวจได้ สามารถแบ่งตามแหล่งเงินกู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ การกู้ยืมเงินจากธนาคาร และญาติพี่น้อง/เพื่อน/คนรู้จัก ตามลำดับ (ภาพที่ 5.4)

และเมื่อพิจารณาตามแหล่งเงินกู้ พบว่า จำนวนเงินกู้ในแต่ละแหล่งของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นดังนี้

ภาพที่ 5.4 จำนวนหนี้สินแบ่งตามแหล่งเงินกู้

10.1 ธนาคาร

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กู้ยืมเงินจากธนาคารจะมีหนี้สินโดยเฉลี่ยประมาณ 461,554.85 บาท โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นหนี้ธนาคารมากกว่า 80,000 บาท มากที่สุด รองลงมาเป็นหนี้ระหว่าง 40,001 บาท ถึง 80,000 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 5.8)

10.2 สหกรณ์ออมทรัพย์

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์จะมีหนี้สินโดยเฉลี่ยประมาณ 247,364.81 บาท โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์มากกว่า 80,000 บาท มากที่สุด รองลงมาเป็นหนี้ระหว่าง 40,001 บาท ถึง 80,000 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 5.8)

10.3 สถาบันการเงิน

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินจะมีหนี้สินโดยเฉลี่ยประมาณ 196,727.20 บาท โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นหนี้สถาบันการเงิน มากกว่า 80,000 บาท มากที่สุด รองลงมาเป็นหนี้ระหว่าง 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท และ 40,001 บาท ถึง 80,000 บาท (ตารางที่ 5.8)

10.4 ญาติพี่น้อง/เพื่อน/คนรู้จัก

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กู้ยืมเงินจากญาติพี่น้อง/เพื่อน/คนรู้จักจะมีหนี้สินโดยเฉลี่ยประมาณ 146,264.76 บาท โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นหนี้ญาติพี่น้อง/เพื่อน/คนรู้จักระหว่าง 1-5,000 บาท และ 40,001 บาท ถึง 80,000 บาท มากที่สุด รองลงมาเป็นหนี้ 20,001 ถึง 40,000 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 5.8)

10.5 นายทุนเงินกู้

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กู้ยืมเงินจากนายทุนเงินกู้จะมีหนี้สินโดยเฉลี่ยประมาณ 33,850.00 บาท โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นหนี้นายทุนเงินกู้ มากกว่า 80,000 บาท มากที่สุด รองลงมาเป็นหนี้ระหว่าง 1 บาท ถึง 5,000 บาท (ตารางที่ 5.8)

10.6 อื่นๆ

ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่กู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นๆ เช่น โรงรับจำนำ สวัสดิการของหน่วยงาน มีหนี้สินโดยเฉลี่ยประมาณ 95,954.00 บาท โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นหนี้จากแหล่งอื่น มากกว่า 80,000 บาท มากที่สุด รองลงมาเป็นหนี้ระหว่าง 10,001 ถึง 20,000 บาท (ตารางที่ 5.8)

ตารางที่ 5.8 จำนวนหนี้สินที่ผู้ตอบแบบสอบถามกู้เงินจากแหล่งต่างๆ

	ร้อยละ					
	ธนาคาร	สหกรณ์ ออมทรัพย์	สถาบัน การเงิน	ญาติพี่น้อง/ เพื่อน/คนรู้จัก	นายทุน เงินกู้	อื่นๆ
1-5,000	4.6	5.1	0.0	30.0	20.6	13.0
5,001-10,000	1.8	2.1	20.0	10.0	5.9	13.0
10,001-20,000	3.7	3.1	6.7	0.0	0.0	17.4
20,001-40,000	6.4	3.6	6.7	20.0	8.8	13.0
40,001-80,000	11.0	5.6	20.0	30.0	14.7	8.7
มากกว่า 80,000	72.5	80.5	46.7	10.0	50.0	34.8
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
จำนวนเงินเฉลี่ย (บาท)	461,554.85	247,364.81	196,727.20	146,264.76	33,850.00	95,954.00

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

11. ความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในการสอบถามความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้ทำการสำรวจโดยให้กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทำการตอบคำถามถึงคุณสมบัติต่างๆ ของโครงการ ซึ่งถ้าหากกลุ่มตัวอย่างสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องตั้งแต่ 7 ข้อขึ้นไป (70%) ถือว่าเข้าใจในโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากได้ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เคยเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า กลุ่มที่เคยเข้าร่วมโครงการสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องโดยเฉลี่ย 7 ข้อ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

ซึ่งคำถามที่ได้ทำการตั้งคำถามนั้นมีทั้งคำถามที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบให้ถูกต้อง โดยผลการตอบคำถามในแต่ละข้อเป็นดังนี้

เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานกับธนาคารออมสิน คำตอบคือ ใช่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 90.9 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 9.1 (ตารางที่ 5.9)

มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินและเพื่อการลงทุนคำตอบคือ ใช่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 87.7 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 12.3 (ตารางที่ 5.9)

ต้องการให้ข้าราชการสามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นคำตอบคือ ใช่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 89.5 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 10.5 (ตารางที่ 5.9)

ข้าราชการจะสามารถกู้เงินได้ จะต้องมีการรวมกลุ่มและทำกิจกรรมร่วมกัน คำตอบคือ ใช่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 75.9 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 24.1 (ตารางที่ 5.9)

วงเงินที่ธนาคารให้กู้ โดยใช้บุคคลและหลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่เกิน 2 ล้านบาท คำตอบคือ ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ อนุมัติใช้บุคคลค้ำประกัน ไม่เกิน 500,000 บาท ส่วนกรณีใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่เกิน 2 ล้านบาท) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 77.8 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 22.2 (ตารางที่ 5.9)

ระยะเวลาส่งเงินชำระหนี้ทั้งกรณีบุคคลค้ำประกันและกรณีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ธนาคารให้ผ่อนชำระได้ ไม่เกิน 30 ปี คำตอบคือ ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ กรณีบุคคลค้ำประกัน ธนาคารให้ผ่อนชำระได้ ไม่เกิน 10 ปี และกรณีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ธนาคารให้ผ่อนชำระได้ ไม่เกิน 30 ปี) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 81.1 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 18.9 (ตารางที่ 5.9)

หากผู้กู้มีการส่งชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนด ธนาคารจะมีการจ่ายเงินสนับสนุนให้กับหน่วยงานสังกัด หรือกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา คำตอบคือ ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูกต้องคือ หากผู้กู้มีการส่งชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนด และมีการดำเนินกิจกรรมการออมเงินเพิ่มขึ้นและสม่ำเสมอ ธนาคารจะมีการจ่ายเงินสนับสนุนให้กับหน่วยงานสังกัด หรือกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 83.7 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 16.3 (ตารางที่ 5.9)

กรณีกู้โดยใช้บุคคลค้ำประกัน ผู้ที่จะค้ำประกันได้ต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ และต้องเป็นสมาชิกในกลุ่มย่อยเดียวกัน คำตอบคือ ใช่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 86.9 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 13.1.(ตารางที่ 5.9)

ระยะเวลาการส่งชำระหนี้เงินกู้ของผู้กู้ ต้องไม่เกินอายุ 60 ปี คำตอบคือ ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูก คือ ระยะเวลาการส่งชำระหนี้เงินกู้ของผู้กู้ ต้องไม่เกินอายุ 65 ปี) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 72.6 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 27.4.(ตารางที่ 5.9)

ผู้กู้ทุกคนไม่จำเป็นต้องทำประกันชีวิตเพื่อประกันสินเชื่อ คำตอบคือ ไม่ใช่ (คำตอบที่ถูก คือ ผู้กู้ทุกคนจำเป็นต้องทำประกันชีวิตเพื่อประกันสินเชื่อ) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 68.3 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิด คิดเป็นร้อยละ 31.7.(ตารางที่ 5.9)

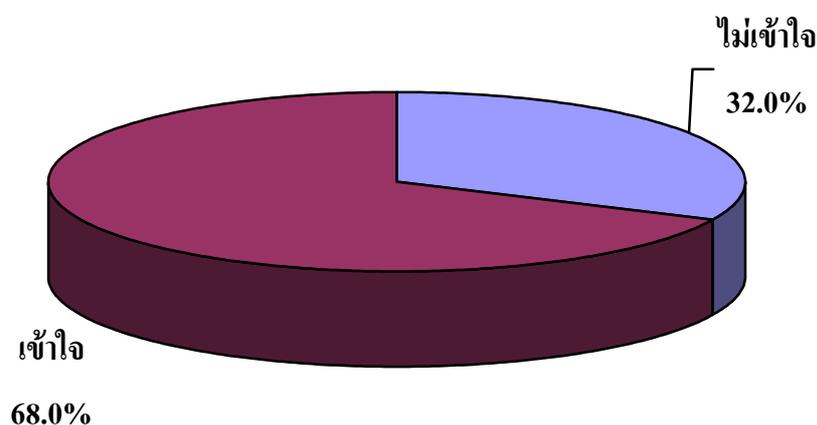
ตารางที่ 5.9 คำถามที่ใช้ในการวัดความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

คำถาม	ไม่ใช่	ใช่
เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานกับธนาคารออมสิน	9.1	90.9
มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินและเพื่อการลงทุน	12.3	87.7
ต้องการให้ข้าราชการสามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	10.5	89.5
ข้าราชการจะสามารถกู้เงินได้ จะต้องมีการรวมกลุ่มและทำกิจกรรมร่วมกัน	24.1	75.9
วงเงินที่ธนาคารให้กู้ โดยใช้บุคคลและหลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่เกิน 2 ล้านบาท	77.8	22.2
ระยะเวลาส่งเงินชำระหนี้ทั้งกรณีบุคคลค้ำประกันและกรณีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ธนาคารให้ผ่อนชำระได้ไม่เกิน 30 ปี	81.1	18.9
หากผู้กู้มีการส่งชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนด ธนาคารจะมีการจ่ายเงินสนับสนุนให้กับหน่วยต้นสังกัด หรือกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา	83.7	16.3
กรณีกู้โดยใช้บุคคลค้ำประกัน ผู้ที่จะค้ำประกันได้ต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ และต้องเป็นสมาชิกในกลุ่มย่อยเดียวกัน	13.1	86.9
ระยะเวลาการส่งชำระหนี้เงินกู้ของผู้กู้ ต้องไม่เกินอายุ 60 ปี	72.6	27.4
ผู้กู้ทุกคนไม่จำเป็นต้องทำประกันชีวิตเพื่อประกันสินเชื่อ	68.3	31.7

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ซึ่งจากคำถามและคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถสรุปถึงจำนวนสัดส่วนของผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนี้

จากคำถาม 10 ข้อดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68.0 มีความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิต โดยตอบคำถามถูกต้อง 7 ข้อขึ้นไป และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.0 ยังไม่เข้าใจในโครงการดังกล่าว (ภาพที่ 5.5)

ภาพที่ 5.5 ความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ส่วนที่ 2 ผลการสำรวจเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของโครงการ กระบวนการกลุ่ม วงเงินให้กู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ หลักประกัน จำนวนเงินผ่อนชำระ วิธีการชำระเงินกู้ และเงินสนับสนุนพิเศษ ซึ่งผลการสำรวจเป็นดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของโครงการ

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 24.9 เหมาะสมมาก ร้อยละ 37.7 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 28.1 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 5.4 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 3.0 และไม่เหมาะสมร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 5.10)

2. การมีกระบวนการกลุ่ม

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าการมีกระบวนการกลุ่ม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 15.5 เหมาะสมมาก ร้อยละ 33.3 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 33.5 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 10.6 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 5.9 และไม่เหมาะสมร้อยละ 1.2 (ตารางที่ 5.10)

3. วงเงินให้กู้

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของวงเงินให้กู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า วงเงินให้กู้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 26.2 เหมาะสมมาก ร้อยละ 36.0 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 26.4 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 5.9 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 3.7 และไม่เหมาะสมร้อยละ 1.7 (ตารางที่ 5.10)

4. อัตราดอกเบี้ย

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของอัตราดอกเบี้ย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 17.5 เหมาะสมมาก ร้อยละ 22.2 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 31.1 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 15.6 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 9.6 และไม่เหมาะสมร้อยละ 4.0 (ตารางที่ 5.10)

5. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าระยะเวลาการ

ชำระคืนเงินกู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 26.2 เหมาะสมมาก ร้อยละ 41.5 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 19.8 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 8.6 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 3.0 และไม่เหมาะสมร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 5.10)

6. หลักประกัน

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของหลักประกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าหลักประกันมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 15.8 เหมาะสมมาก ร้อยละ 41.0 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 29.9 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 7.9 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 4.4 และไม่เหมาะสมร้อยละ 1.0 (ตารางที่ 5.10)

7. จำนวนเงินผ่อนชำระ

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าจำนวนเงินผ่อนชำระมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 18.6 เหมาะสมมาก ร้อยละ 36.2 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 30.0 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 8.4 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 5.2 และไม่เหมาะสมร้อยละ 1.5 (ตารางที่ 5.10)

8. วิธีการชำระเงินกู้

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าวิธีการชำระเงินกู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 21.5 เหมาะสมมาก ร้อยละ 33.1 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 31.6 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 9.1 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 4.0 และไม่เหมาะสม ร้อยละ 0.7 (ตารางที่ 5.10)

9. เงินสนับสนุนพิเศษ

จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษา : ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ นั้น โดยทำการสอบถามความเหมาะสมของเงินสนับสนุนพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเงินสนับสนุนพิเศษมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 24.8 เหมาะสมมาก ร้อยละ 33.9 เหมาะสมระดับปานกลาง ร้อยละ 23.3 เหมาะสมน้อย ร้อยละ 9.7 เหมาะสมน้อยที่สุด ร้อยละ 6.9 และไม่เหมาะสม ร้อยละ 1.5 (ตารางที่ 5.10)

ตารางที่ 5.10 ความเหมาะสมของรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

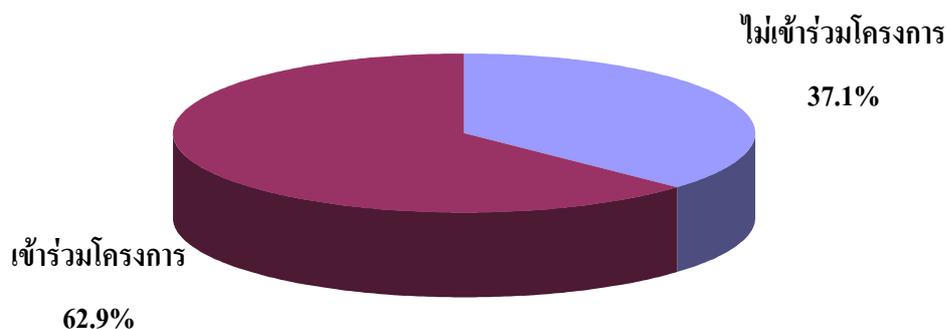
	ไม่เหมาะสม	เหมาะสม					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.0	3.0	5.4	28.1	37.7	24.9	100.0
การมีกระบวนการกลุ่ม	1.2	5.9	10.6	33.5	33.3	15.5	100.0
วงเงินให้กู้	1.7	3.7	5.9	26.4	36.0	26.2	100.0
อัตราดอกเบี้ย	4.0	9.6	15.6	31.1	22.2	17.5	100.0
ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้	1.0	3.0	8.6	19.8	41.5	26.2	100.0
หลักประกัน	1.0	4.4	7.9	29.9	41.0	15.8	100.0
จำนวนเงินผ่อนชำระ	1.5	5.2	8.4	30.0	36.2	18.6	100.0
วิธีการชำระเงินกู้	0.7	4.0	9.1	31.6	33.1	21.5	100.0
เงินสนับสนุนพิเศษ	1.5	6.9	9.7	23.3	33.9	24.8	100.0

ที่มา: จากการสำรวจและการคำนวณ

ส่วนที่ 3 ผลการสำรวจเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการให้ความรู้และทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้วยสภาวะแวดล้อมต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของภาระหนี้สิน ระดับรายได้ และความเหมาะสมของโครงการในด้านต่างๆ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ

62.9 ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีเพียงร้อยละ 37.1 ตัดสินใจไม่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (ภาพที่ 5.6)

ภาพที่ 5.6 กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการและไม่เข้าร่วมโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจเข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีหนี้สิน เป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 30–39 ปี สถานภาพสมรสแล้ว มีรายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000–20,000 บาท และ 40,001–80,000 บาท จากผลการสำรวจนี้ จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นช่วงที่เริ่มสร้างฐานะสำหรับตนเองและครอบครัว ทำให้มีความต้องการใช้เงินสูง แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย จึงต้องมีการก่อภาระหนี้สินขึ้น

การวิเคราะห์ปัจจัยในการตัดสินใจโดยทำการวิเคราะห์ แบบ Multivariate Analysis ด้วยตัวแบบจำลอง Probit

การศึกษาการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยทำการวิเคราะห์แบบ Multivariate Analysis ด้วยตัวแบบ Probit Model ซึ่งในการวิเคราะห์แบบ multivariate analysis ด้วยการประมาณการโดยใช้ตัวแบบประเภท Maximum likelihood probit model ลักษณะที่สำคัญของการประมาณการในลักษณะนี้ที่แตกต่างจากการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอย (regression analysis) ซึ่งมักนิยมกัน ได้แก่ การที่ตัวแปรตาม จะมีเพียง 2 ค่า โดยในที่นี้ตัวแปรตามจะเป็นการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพ ซึ่งหากเป็นผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการจะสมมติให้ตัวแปรตามมีค่าเท่ากับ 1 และหากเป็นผู้ที่ไม่สนใจเข้าร่วม ก็จะสมมติให้ตัวแปรตามมีค่าเท่ากับ 0

โดยในการอธิบายผลที่ได้จากการประมาณ เครื่องหมาย (+) หรือ (-) หน้าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอธิบายที่ประมาณได้จากตัวแบบ หมายถึงลักษณะอิทธิพลที่ตัวแปรแต่ละตัวมีต่อโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของแต่ละคน โดยหากสัมประสิทธิ์มีค่าเป็นลบจะหมายความว่าหากตัวแปรอธิบายดังกล่าวมีค่าสูงขึ้น โอกาสที่จะไม่ทำการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และหากสัมประสิทธิ์มีค่าเป็นบวกจะหมายความว่า หากตัวแปรอธิบายดังกล่าวมีค่าสูง โอกาสเข้าร่วมโครงการสินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตจะเพิ่มสูงขึ้น

นอกจากนี้ ระดับค่า (magnitude) ของสัมประสิทธิ์ (โดยพิจารณาเครื่องหมาย + หรือ - หน้าตัวเลข) ที่ได้จากการประมาณ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ระดับอิทธิพลที่ตัวแปรอธิบายแต่ละตัวมีต่อโอกาสจะเข้าร่วมโครงการสินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยหากมีค่าสูง ผลกระทบที่ตัวแปรอธิบายดังกล่าวมีต่อโอกาสจะเข้าร่วมโครงการสินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตก็จะยิ่งมากขึ้น และหากมีค่าต่ำ ผลกระทบที่ตัวแปรดังกล่าวจะมีต่อโอกาสเข้าร่วมโครงการสินเชื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตก็จะน้อย

ผลการประมาณค่าแบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย

จากสมมติฐานการวิจัย กำหนดให้มีตัวแปรอิสระ จำนวน 16 ตัวแปร ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ระดับการศึกษาของบุตร หนี้สิน รายจ่ายต่อเดือนต่อรายได้ต่อเดือน และกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย ความเข้าใจในโครงการวัตถุประสงค์ของโครงการ กระบวนการกลุ่ม วงเงินให้กู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้หลักประกัน จำนวนเงินผ่อนชำระ วิธีการชำระเงินกู้ เงินสนับสนุนพิเศษ และกำหนดให้ตัวแปรตาม จำนวน 1 ตัวแปร คือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

โดยการประมาณค่าแบบจำลอง Probit ได้นำตัวแปรอิสระทั้งหมดมาใช้ในการประมาณค่าแบบจำลอง ซึ่งพบว่าตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม มีจำนวน 6 ตัวแปร ซึ่งสามารถประมาณการสมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{PROB} = & -0.4348714163 + 2.902600215e-06*\text{DEBT} + 0.8497215275*\text{UND} + \\ & 0.4396525179*\text{GROUP} - 0.3547334661*\text{RATE} + 0.4542586928*\text{PAYIN} - \\ & 0.4365869963*\text{CONPY} \end{aligned}$$

$$\text{McFadden R-squared} = 0.097$$

ตารางที่ 5.11 การประมาณค่าโดยวิธี Probit (ภาคผนวก ก)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	Std. Error	z-Statistic	Prob.
C	-0.4348710	0.231384	-1.879436	0.0602
DEBT*	0.0000029	0.000002	1.766084	0.0774
UND**	0.8497220	0.153007	5.553467	0.0000
GROUP**	0.4396530	0.183224	2.399538	0.0164
RATE**	-0.3547330	0.173828	-2.040719	0.0413
PAYIN**	0.4542590	0.217605	2.087539	0.0368
CONPY*	-0.4365870	0.244025	-1.789109	0.0736

หมายเหตุ: ** หมายถึงระดับความเชื่อมั่นที่ 95% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

* หมายถึง ระดับความเชื่อมั่นที่ 90% หรือมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.1

ตัวแปรที่ใช้ในการอธิบายการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตได้ดี คือ ความเข้าใจในโครงการ ความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระ ความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่ม และจำนวนหนี้สินซึ่งมีเครื่องหมายเป็นบวก นั้นหมายความว่าถ้าหากตัวแปรเหล่านี้เพิ่มขึ้น จะทำให้มีการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น ส่วนทางด้านอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของโครงการ และความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ มีเครื่องหมายเป็นลบ กล่าวคือ มีทิศทางตรงกันข้าม หากปัจจัยเบื้องต้นเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการลดลง ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามค่าประมาณของสัมประสิทธิ์ (coefficient) ที่ได้จากแบบจำลอง Probit ดังกล่าวข้างต้นนั้น ไม่ได้แสดงถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามเมื่อค่าของตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้น 1 หน่วย (marginal effect) อย่างตรงไปตรงมาเช่นกรณีของสัมประสิทธิ์ (coefficient) ที่ได้จากสมการถดถอยเชิงเส้น (linear regression) โดยกรณีของแบบจำลอง Probit สามารถคำนวณโดยการหาค่า Z ที่เปลี่ยนไปจากการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ของตัวแปรนั้นๆ ดังนั้น Marginal effect ที่ได้คือ ส่วนต่างของความน่าจะเป็นสำหรับค่า z ซึ่งผลของการประมาณค่าดังกล่าว ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.12 marginal effect ของตัวแปรต่างๆ

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์
DEBT*	0.00000145
UND**	0.0277675
GROUP**	0.1199754
RATE**	-0.1328750
PAYIN**	0.2054897
CONPY*	-0.1954671

ดังนั้นจากการประมาณการค่า marginal effect ดังกล่าว สามารถที่จะวิเคราะห์ผลกระทบได้ดังนี้

1. ความเข้าใจในโครงการ (UND)

ความเข้าใจในโครงการถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการที่จะเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ถ้าหากข้าราชการทหารมีความเข้าใจในโครงการเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะมีโอกาสในการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตเพิ่มขึ้น 0.0277675 หน่วย

2. ความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระ (PAYIN)

ความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระเป็นปัจจัยที่สำคัญเช่นกัน ในการที่จะทำให้มีการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ถ้าหากทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้มีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 0.2054897 หน่วย

3. ความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่ม (GROUP)

ความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่มถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ถ้าหากทัศนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของการมี

กระบวนการกลุ่มที่ดีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้มีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 0.1199754 หน่วย

4. ความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ (CONPY)

ความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญเช่นกัน ในการที่จะให้มีการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้เนื่องจากถ้าหากทัศนะเกี่ยวกับวิธีการชำระเงินกู้เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม หรือทำให้รู้สึกว่ามีเหมาะสมลดลง 1 หน่วย จะทำให้มีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการน้อยลง 0.1954671 หน่วย

5. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของโครงการ (RATE)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในโครงการเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้มีการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้เนื่องจาก ถ้าหากทัศนะเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม หรือทำให้รู้สึกว่ามีเหมาะสมลดลง 1 หน่วย จะทำให้มีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการน้อยลง 0.1328750 หน่วย

6. จำนวนหนี้สิน (DEBT)

จำนวนหนี้สินเป็นปัจจัยสำคัญต่อโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กล่าวคือ ถ้าหากข้าราชการทหารมีหนี้สินสูงขึ้น 1 หน่วย จะมีโอกาสในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น 0.00000145 หน่วย

จากการประมาณการสมการ สามารถสรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการตามลำดับความสำคัญได้ คือ ความเข้าใจในโครงการ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระ ความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่ม ความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของโครงการ และจำนวนหนี้สิน ตามลำดับ

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เป็นแนวคิดนี้ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ซึ่งเน้นการให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้ และให้มีการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีกลยุทธ์ด้านการพัฒนาในรูปแบบขององค์กรชุมชนให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น แต่เนื่องจากการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนเกือบทุกสาขาอาชีพประสบปัญหารายได้ไม่สมดุลกับรายจ่าย เกิดการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต ก่อให้เกิดปัญหาหนี้สินเพิ่มขึ้นมากมาย รวมถึงข้าราชการครูด้วย ดังนั้นรัฐบาลจึงจัดตั้ง “เงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู” เพื่อให้ข้าราชการครูนำไปชำระหนี้ ในอัตราดอกเบี้ยต่ำเป็นการผ่อนคลายภาระหนี้สินของข้าราชการครู เป็นจำนวนเงิน 800 ล้านบาท แต่งบประมาณดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินได้

ธนาคารออมสินซึ่งเป็นธนาคารที่สนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลมาโดยตลอด จึงจัดตั้งโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูขึ้น เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2542 เพื่อให้บริการสินเชื่อในรูปแบบของโครงการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างธนาคารกับหน่วยงานต้นสังกัดของข้าราชการ เพื่อร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยมีกรรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างเสริมวินัยทางการเงิน พร้อมทั้งมีกระบวนการจัดการในกลุ่มอย่างเป็นระบบ และมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน
2. เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้วยการพัฒนาตนเองและกลุ่ม
4. เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

การบริหารจัดการโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู มีการกำหนดหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน โดยหน่วยงานต้นสังกัดมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ข้าราชการรู้จักประหยัด อดออม มีวินัยทางการเงิน จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อยกวิทยฐานะ รวมถึงการกำหนดมาตรการลงโทษในเชิงบริหารหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ สำหรับธนาคารออมสิน มีหน้าที่พิจารณาอนุมัติสินเชื่อ และจ่ายเงินสนับสนุนพิเศษ กรณีที่สามารถชำระหนี้ได้ครบตามกำหนดเวลา เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของข้าราชการ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดหน้าที่ร่วมกัน คือ ต้องมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้ข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้จริง ส่งผลให้ข้าราชการทหาร สังกัดกองทัพบกสนใจที่จะมีโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีลักษณะเช่นเดียวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู จึงติดต่อกับธนาคารออมสินเพื่อขอให้ธนาคารเปิดบริการตามโครงการดังกล่าวบ้าง ธนาคารออมสินจึงจัดตั้งโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารขึ้น เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2545 ต่อมาธนาคารออมสินจึงรวมเรียกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครูและโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารว่า โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากความสำเร็จของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งผลให้มีกลุ่มข้าราชการอีกหลายกลุ่ม เช่น ข้าราชการทหารเรือ ข้าราชการตำรวจ พยาบาล มีความสนใจที่จะใช้บริการสินเชื่อที่มีลักษณะเช่นเดียวกับโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์และวิธีการวิจัย คือ วัตถุประสงค์ประการที่หนึ่งเพื่อศึกษาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และกำหนดกลยุทธ์สำหรับการดำเนินงานของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู และโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร ซึ่งมีรูปแบบและลักษณะการดำเนินการเช่นเดียวกันในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2549 มาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งจากการวิจัยเห็นว่าโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นโครงการที่มีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน โดยมีจุดแข็งที่สำคัญ คือ มีลักษณะการให้สินเชื่ออย่างสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากการให้สินเชื่อประเภทอื่น กล่าวคือ มีการนำมิติทางด้านสังคม โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และนำมิติทางการเงินโดยการให้สินเชื่อเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการแก้ไขปัญหาหนี้สินได้แบบเบ็ดเสร็จและยั่งยืน และมีโอกาสมากกว่าอุปสรรค โดยมีโอกาสที่สำคัญ คือ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดของผู้กู้ โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการดำเนิน

โครงการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นโครงการที่มีการกำหนดกลยุทธ์ที่มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การดำเนินงานของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัยประการที่สอง คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ ในการเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถามข้าราชการทหารเรือสังกัดกองบัญชาการทหารเรือ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 500 คน แต่มีแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วน จำนวนทั้งสิ้น 410 คน นำมาทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยแบบจำลอง Probit ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มของกลุ่มตัวอย่าง

สามารถสรุปโดยการแสดงเป็นค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 86.1 มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.7 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 42.3 มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 63.7 และยังไม่เป็นบุตร คิดเป็นร้อยละ 48.7 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.0 มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.3 มีจำนวนหนี้สิน มากกว่า 80,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.9 ซึ่งมาจากการกู้ยืมสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.2 มีวงเงินกู้โดยเฉลี่ยประมาณ 247,364.81 บาท และมีความเข้าใจในโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต คิดเป็นร้อยละ 68.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรแล้ว พบว่า บุตรมีอายุอยู่ระหว่าง 1-19 ปี ร้อยละ 70. มีการศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษา

สำหรับในส่วนของความเหมาะสมของรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก ร้อยละ 37.7 การมีกระบวนการกลุ่มมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ร้อยละ 33.5 วงเงินให้กู้มีความเหมาะสมในระดับมาก ร้อยละ 36.0 อัตราดอกเบี้ยมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ร้อยละ 31.1 ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้มีความเหมาะสมในระดับมาก ร้อยละ 41.5 หลักประกันมีความเหมาะสมในระดับมาก ร้อยละ 41.0 จำนวนเงินผ่อนชำระมีความเหมาะสมในระดับมาก ร้อยละ 36.2 วิธีการชำระเงินกู้มีความเหมาะสมในระดับมาก ร้อยละ 33.1 เงินสนับสนุนพิเศษมีความเหมาะสมในระดับมาก ร้อยละ 33.9

ผลการสำรวจในส่วนของการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจที่จะเข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 62.9 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้สิน เป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 30 – 39 ปี สถานภาพสมรสแล้ว มีรายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท และ 40,001 – 80,000 บาท เนื่องจากเป็นช่วงที่เริ่มสร้างฐานะสำหรับตนเองและครอบครัว ทำให้มีความต้องการใช้เงินสูงแต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย จึงต้องมีการก่อภาระหนี้สินขึ้น

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการตามลำดับความสำคัญ พบว่า ความเข้าใจในโครงการ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของจำนวนเงินผ่อนชำระ ความเหมาะสมของการมีกระบวนการกลุ่ม ความเหมาะสมของวิธีการชำระเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของโครงการ และจำนวนหนี้สิน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สิน และพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการ นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยนั้น ธนาคารออมสินควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ปรับปรุงกฎเกณฑ์เงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีลักษณะที่สามารถสนองต่อความต้องการของผู้กู้ให้มากขึ้น เช่น ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ต่ำลง ขยายวงเงินให้กู้เพิ่มขึ้น และควรเน้นการบริหารจัดการกระบวนการกลุ่มให้มีความสำคัญเพิ่มขึ้น เป็นต้น เนื่องจากการให้สินเชื่อตามโครงการดังกล่าว มีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากการให้บริการสินเชื่อตามโครงการอื่น คือ มีการนำแนวคิดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเอง โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม การมีวินัยทางการเงิน คือ ให้รู้จักใช้และรู้จักออมเงิน ดังนั้น ควรนำหลักเกณฑ์นี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ และสนับสนุนความต้องการของสมาชิกเป็นหลัก

2. ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการที่มีความซับซ้อนให้ลดลง และมุ่งเน้นให้การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และอาจขอความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมเอกสารประกอบการเข้าร่วมโครงการ

3. เร่งประชาสัมพันธ์โครงการให้กลุ่มข้าราชการได้รับทราบข้อมูลและเข้าร่วมโครงการ และพัฒนาการให้บริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ

4. จัดให้มีการประชุมอบรม สัมมนาเพื่อชี้แจงให้ข้าราชการ และผู้บังคับบัญชามีความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ แผนงาน โครงการ ตลอดจนวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง

5. ทำความเข้าใจกับกลุ่มผู้ได้รับผลประโยชน์เดิม โดยการจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการให้แก่ผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี ของโครงการ เพื่อเป็นการสร้างพันธมิตร ตลอดจนลดภาวะการแข่งกันและความขัดแย้ง

6. กำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม โดยอาจจัดให้มีการ แข่งขันประกวดโครงการของกลุ่มต่างๆ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนแนวความคิด ความรู้ระหว่างกลุ่มสมาชิกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อติดตามประเมินผลติดตามกลุ่มสมาชิกและเจ้าหน้าที่ของธนาคารออมสินในแต่ละภูมิภาค ร่วมกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดกับธนาคารออมสินอย่างต่อเนื่อง เพื่อสอบถามและรวบรวม ปัญหาต่างๆ ในการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อจะได้ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไข และร่วมกันพัฒนา ให้โครงการดำเนินไปได้ด้วยความราบรื่น และบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจนำแนวทางจากการวิจัยในครั้งนี้ไปทำการวิจัยเกี่ยวกับโครงการ สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามชั้นยศของข้าราชการว่ามีผลการตัดสินใจ เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ ยังสามารถวิจัยโดย เปลี่ยนกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มข้าราชการทหารสูงสุด ข้าราชการทหารอากาศ ข้าราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขยายพื้นที่ที่ทำการวิจัยไปยังหน่วยงานส่วนอื่นๆ หรือตามภูมิภาค ต่างๆ และนำแนวทางการวิจัยครั้งนี้ไปใช้วิจัยสินเชื่อประเภทอื่นๆ เช่น สินเชื่อโครงการสวัสดิการ เงินกู้แก่สมาชิกช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษา (ช.พ.ค.) สินเชื่อคอมพิวเตอร์พกพาเพื่อ พัฒนาครูไทย เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการ ซึ่งจะได้นำมาใช้ ปรับปรุงแก้ไขให้สามารถตรงตามความต้องการของลูกค้า

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กนกภรณ์ จีรุงฤทธิ. 2539. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อ เพื่อที่อยู่อาศัยของผู้บริโภค. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขา เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

กฤติยา ตติรังสรรค์สุข. 2541. เศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร. 2543. คู่มือการดำเนินงานโครงการ สินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร. กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครู: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู. 2543. คู่มือการดำเนินงานโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู. กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จันทร์เพ็ญ เพชรมาลัยกุล. 2541. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกใช้สินเชื่อเคหะ. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชนิศวรา นัตระแก้ว. 2543. การวิเคราะห์การถดถอยเมื่อตัวแปรตามมีสองลักษณะโดยใช้ตัวแบบ ความน่าจะเป็นเชิงเส้น ตัวแบบโพรบิต และตัวแบบโลจิต. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาสถิติ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธนาคารออมสิน. 2544. รายงานประจำปี 2544.

_____. 2549ก. รายงานผลการดำเนินงานสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู 2549.

_____. 2549ข. รายงานผลการดำเนินงานสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหาร 2549.

ผลาทิพย์ เดิมสุขนิรันดร. 2543. **วิกฤตการณ์และความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ในประเทศไทย โดยแบบจำลองโพรบิทและแบบจำลองโลจิต.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เพ็ญแข แสงแก้ว. 2541. **การวิจัยทางสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่สาม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ม่วงงาม คูวิจิตรสุวรรณ. 2542. **ความคิดเห็นที่มีต่อสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ของลูกค้าธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2532. **เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เรวัตร ธรรมาภิรมย์. 2544. **เศรษฐมิติ I.** กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2543. **หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค.** พิมพ์ครั้งที่แปด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

_____. 2544. **หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค.** พิมพ์ครั้งที่สิบหก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช.

วีรนุช ปิณฑวณิช. 2544. “วิกฤตหนี้ครุ ปัญหาท้าทายในยุคปฏิรูปการศึกษา”. **สถานปฏิรูป.** 38 (พฤษภาคม 2544): 24-25.

สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2546. **การวิจัยประเมินผลโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ปี 2545.**

สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน. 2546. **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์ที่อุป
จำกัด. แปลจาก John A. Pearce and Richard B. Robinson. 2000. **Strategic
Management**. Bangkok: McGraw-Hill Companies, Inc.

สำนักงานสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544.
ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เอกสารเผยแพร่สรุปผลการประชุม
4 มิถุนายน 2544. (อัดสำเนา).

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2540. **เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทาง
สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลี้ยงเซียง.

อารีย์ ยิ้มสอาด. 2542. **อุปสงค์ต่อเงินกู้ยืมสวัสดิการพนักงานเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารกสิกรไทย
จำกัด (มหาชน)**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์
ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Finney, D.J. 1971. **Probit Analysis**. 3rd ed., Cambridge University Press, Cambridge.

Lancaster, K. 1966. **A new Approach to Consumer Theory**. United State of America:
Columbia University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนาคารออมสิน
กรณีศึกษา: ข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ**

โครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์(ภาคค่ำ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนาคารออมสิน กรณีศึกษาข้าราชการทหารเรือ สังกัดกองบัญชาการทหารเรือ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์แห่งการศึกษา และนำผลการศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้ำที่ใช้บริการและเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ธนาคารออมสินต่อไป

ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้รับจะไม่มีการนำไปเผยแพร่ในที่ใดๆ ทั้งสิ้น และจะนำเสนอในภาพรวมผู้จัดทำขอความอนุเคราะห์จากท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามข้อมูลที่เป็นจริง และตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จได้ก็ด้วยความร่วมมือจากท่าน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาววิยะดา ชาญสายสาคร

นิสิตปริญญาโท สาขาวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำชี้แจงแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งสิ้น 3 หน้า โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 9 ข้อ
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 1 ข้อ

เลขที่แบบสอบถาม _____

วันที่สัมภาษณ์ _____ วันที่ตรวจสอบ _____

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านเลือก และหรือเติมข้อความตามความคิดเห็นของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ (1) ชาย (2) หญิง
2. อายุ _____ ปี
3. สถานภาพสมรส
 (1) โสด (2) สมรส (3) หย่าร้าง / หม้าย
4. ระดับการศึกษา
 (1) ประถมศึกษา (2) มัธยมศึกษาตอนต้น (3) อนุปริญญา/อาชีวะ/ม.ปลาย
 (4) ปริญญาตรี (5) ปริญญาโทหรือสูงกว่า
5. จำนวนบุตร _____ คน

บุตรคนที่	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษาของบุตร
1		☐ (1) ประถมศึกษา ☐ (2) มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ (3) อนุปริญญา/อาชีวะ/ม.ปลาย ☐ (4) ปริญญาตรี ☐ (5) ปริญญาโทหรือสูงกว่า
2		☐ (1) ประถมศึกษา ☐ (2) มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ (3) อนุปริญญา/อาชีวะ/ม.ปลาย ☐ (4) ปริญญาตรี ☐ (5) ปริญญาโทหรือสูงกว่า
3		☐ (1) ประถมศึกษา ☐ (2) มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ (3) อนุปริญญา/อาชีวะ/ม.ปลาย ☐ (4) ปริญญาตรี ☐ (5) ปริญญาโทหรือสูงกว่า
4		☐ (1) ประถมศึกษา ☐ (2) มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ (3) อนุปริญญา/อาชีวะ/ม.ปลาย ☐ (4) ปริญญาตรี ☐ (5) ปริญญาโทหรือสูงกว่า
5		☐ (1) ประถมศึกษา ☐ (2) มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ (3) อนุปริญญา/อาชีวะ/ม.ปลาย ☐ (4) ปริญญาตรี ☐ (5) ปริญญาโทหรือสูงกว่า

6. รายได้ทั้งหมดต่อเดือน _____ บาท
(เช่น เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าเช่าบ้าน รายได้เสริม และอื่นๆ)
7. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน _____ บาท
(เช่น ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายเพื่อชำระหนี้ และอื่นๆ)

8. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งหนี้สิน	จำนวนเงิน (บาท)	วัตถุประสงค์ของการกู้
☐ 1. ธนาคาร (โปรดระบุ) _____		
☐ 2. สหกรณ์ออมทรัพย์ (โปรดระบุ) _____		
☐ 3. สถาบันการเงิน (โปรดระบุ) _____		
☐ 4.ญาติพี่น้อง / เพื่อน / คนรู้จัก		
☐ 5. นายทุนเงินกู้		
☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____		
☐ 7. ไม่มีหนี้สิน		

9. ท่านคิดว่าโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นอย่างไร

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานกับธนาคารออมสิน		
2. มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินและเพื่อการลงทุน		
3. ต้องการให้ข้าราชการสามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น		
4. ข้าราชการจะสามารถกู้เงินได้ จะต้องมีการรวมกลุ่มและทำกิจกรรมร่วมกัน		
5. วงเงินที่ธนาคารให้กู้ โดยใช้บุคคลและหลักทรัพย์ค้ำประกัน ไม่เกิน 2 ล้านบาท		
6. ระยะเวลาส่งชำระหนี้ทั้งกรณีบุคคลค้ำประกันและกรณีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ธนาคารให้ผ่อนชำระได้ไม่เกิน 30 ปี		
7. หากผู้กู้มีการส่งชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนด ธนาคารจะมีการจ่ายเงินสนับสนุนให้กับหน่วยต้นสังกัด หรือกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา		
8. กรณีกู้โดยใช้บุคคลค้ำประกัน ผู้ที่ค้ำประกันได้ต้องมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ และต้องเป็นสมาชิกในกลุ่มย่อยเดียวกัน		
9. ระยะเวลาการส่งชำระหนี้เงินกู้ของผู้กู้ ต้องไม่เกินอายุ 60 ปี		
10. ผู้กู้ทุกคนไม่จำเป็นต้องทำประกันชีวิตเพื่อประกันสินเชื่อ		

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ท่านคิดว่ารูปแบบและลักษณะของโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมีความเหมาะสมหรือไม่

(หากท่านคิดว่า เหมาะสม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับความเหมาะสม

ไม่เหมาะสม โปรดระบุข้อเสนอแนะ)

ข้อความ	ไม่เหมาะสม โปรดระบุข้อเสนอแนะ	เหมาะสม												
		น้อยที่สุด → มากที่สุด												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
10. วัตถุประสงค์ของโครงการ														
11. การมีกระบวนการกลุ่ม														
12. วงเงินให้กู้														
13. อัตราดอกเบี้ย														
14. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้														
15. หลักประกัน														
16. จำนวนเงินผ่อนชำระ														
17. เงื่อนไขการชำระเงินกู้														
18. เงินสนับสนุนพิเศษ														

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

19. ท่านคิดว่าจะเข้าร่วมโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของธนาคารออมสินหรือไม่

(1) เข้าร่วมโครงการ

(2) ไม่เข้าร่วมโครงการ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

ภาคผนวก ข

เอกสารสำหรับ โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

7. ส่วนราชการ และ/หรือองค์กรที่ได้ให้การสนับสนุนกลุ่ม

7.1.....

7.2.....

7.3.....

ข้อมูล	หัวหน้ากลุ่มใหญ่	รองหัวหน้าฯ(ถ้ามี)	เหรัญญิก(ถ้ามี)	เลขานุการ(ถ้ามี)
ชื่อ – สกุล				
เลขประจำตัว ประชาชน				
อายุ				
อาชีพ				
สถานภาพสมรส				
การศึกษา				
รายได้ประจำปีละ				
ทรัพย์สินที่มี				

(ลงชื่อ) .....

(.....)

หัวหน้ากลุ่มใหญ่

เอกสารประกอบใบสมัคร

(.....) รายชื่อผู้แทนและสมาชิกกลุ่ม

(.....) มติที่ประชุมแต่งตั้งผู้แทนกลุ่ม และผู้มีอำนาจในการสั่งจ่ายเงินจากบัญชีกลุ่ม

(.....) สำเนาหลักฐานการฝากเงินกองทุนของกลุ่ม

แบบคำขอกู้สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ
(.....)

วันที่.....

เลขที่.....

สาขา.....

รหัสสาขา.....

เรียน ผู้จัดการธนาคารออมสินสาขา.....

1.

ข้อมูลทั่วไป

ข้าพเจ้า.....วันเดือนปีเกิด.....อายุ.....ปี
ที่อยู่ปัจจุบันเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทร.....
ที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทร.....
บัตรประจำตัว ประชาชน ข้าราชการ อื่น ๆ.....เลขที่.....
ออกให้โดย.....เมื่อ.....หมดอายุ.....
อาชีพ.....ตำแหน่ง.....อายุงาน.....ปี
สถานที่ทำงาน.....
.....โทร.....โทรสาร.....
จบการศึกษาระดับ.....อาชีพเสริม.....
สังกัด.....
.....
สถานภาพ โสด สมรส หม้าย หย่า ชื่อคู่สมรส.....
อาชีพคู่สมรส.....ตำแหน่ง.....อายุงาน.....ปี
สถานที่ทำงาน.....โทร.....
จำนวนบุตร.....คน อยู่ระหว่างการศึกษา อนุบาล.....คน ประถมศึกษา.....คน
 มัธยมศึกษา.....คน อุดมศึกษา.....คน

2.

ฐานะด้านการเงิน

เงินเดือน ข้าพเจ้า.....บาท / เดือน ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค.....บาท / เดือน
รายได้อื่นๆ ของข้าพเจ้า.....บาท / เดือน
เงินเดือนของคู่สมรส.....บาท / เดือน ภาษีเงินได้ข้าพเจ้าและคู่สมรส.....บาท / เดือน
รายได้อื่น ๆ ของคู่สมรส.....บาท / เดือน ชำระหนี้อื่น ๆ.....บาท / เดือน
รวมรายได้.....บาท / เดือน รวมค่าใช้จ่าย.....บาท / เดือน
รายได้คงเหลือหลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว.....บาท / เดือน

บ้านพักอาศัยปัจจุบัน

- บ้านและที่ดินของตนเอง มูลค่าปัจจุบัน.....บาท บ้านของตนเองที่ดินเช่า มูลค่าปัจจุบัน.....บาท
อยู่ระหว่างผ่อนชำระเดือนละ.....บาท คงเหลือ.....เดือน กับ.....
- เช่าซื้อมูลค่า.....บาท อยู่ระหว่างผ่อนชำระเดือนละ.....บาท
คงเหลือ.....เดือน กับ.....
- อาศัย..... เช่า เดือนละ.....บาท

อสังหาริมทรัพย์ และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ

- ไม่มี มี มูลค่าปัจจุบัน.....บาท อยู่ระหว่างผ่อนชำระเดือนละ.....บาท
คงเหลือ.....เดือน กับ.....
- ดิถุกรรมมูลค่า.....บาท กับ.....
- รถยนต์ ไม่มี มี ยี่ห้อ.....รุ่นปี.....เลขทะเบียนรถ.....
อยู่ระหว่างผ่อนชำระเดือนละ.....บาท คงเหลือ.....เดือน กับ.....

เงินฝากธนาคารหรือสถาบันการเงิน หรือกรมธรรม์ประกันชีวิต

ชื่อ	สาขา	ประเภทบัญชี	ระยะเวลาติดต่อกัน (ปี)
ธนาคารออมสิน	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

สินทรัพย์อื่น ๆ (ระบุชื่อ และมูลค่า)

- .....
- เงินเบิกเกินบัญชี ไม่มี มี ธนาคาร.....วงเงิน.....บาท
- เงินกู้กับธนาคาร.....ยอดหนี้คงเหลือ.....บาท
- หนี้สินอื่น ๆ กับ.....
- .....รวมยอดหนี้คงเหลือ.....บาท

3.

.....
วงเงินรวมที่ต้องการ.....บาท (.....)

- บุคคลค้ำประกัน จำนวนเงิน.....บาท ระยะเวลา.....ปี
- หลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวนเงิน.....บาท ระยะเวลา.....ปี
- เพื่อวัตถุประสงค์.....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

4.

 บุคคลค้าประกัน

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน	อายุงาน	เงินเดือน

- โฉนดที่ดิน / น.ส.3 ก / น.ส.3 เลขที่.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
ที่ตั้ง.....
ราคาประเมินกรมที่ดิน.....บาท (.....)
สิ่งปลูกสร้าง.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ติดจำนองกับ.....เป็นเงิน.....บาท
- โฉนดที่ดิน / น.ส.3 ก / น.ส.3 เลขที่.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
ที่ตั้ง.....
ราคาประเมินกรมที่ดิน.....บาท (.....)
สิ่งปลูกสร้าง.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ติดจำนองกับ.....เป็นเงิน.....บาท

- โฉนดที่ดิน / น.ส.3 ก / น.ส.3 เลขที่.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
ที่ตั้ง.....
ราคาประเมินกรมที่ดิน.....บาท (.....)
สิ่งปลูกสร้าง.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....ติดจํานองกับ.....เป็นเงิน.....บาท
- บัญชีเงินฝากประเภท.....เลขที่.....
- อื่น ๆ.....
.....

5. เงื่อนไขการชำระหนี้เงินกู้

- หน่วยงานของข้าพเจ้าหักเงินเดือนชำระหนี้
- อื่น ๆ

6. แนวทาง / มาตรการ / วิธีการ / โครงการ / แผนงาน ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

(เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้สินเชื่อ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ถ้าไม่พอให้ใช้ใบแทรก)

7.	ข้อมูลกลุ่ม
<p>ชื่อกลุ่ม..... สังกัด..... กลุ่มที่ .....</p> <p>เลขที่สมาชิกกลุ่ม..... จำนวนสมาชิกในกลุ่ม.....คน</p> <p>สถานที่ติดต่อ..... โทรศัพท์.....</p> <p>จัดตั้งเมื่อ..... ชื่อประธานกลุ่ม.....</p> <p>เงินกองทุนกลุ่ม..... ณ สิ้นเดือน..... เป็นเงิน .....บาท</p>	
8.	คำรับรอง
<p>8.1 ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความทั้งหมดนี้เป็นความจริง และเป็นเอกสารหลักฐานแห่งมูลหนี้ที่ถูกต้อง มิได้กระทำ หรือมีส่วนร่วมรู้เห็นในการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน หรือทำเอกสารหลักฐานเป็นเท็จแต่อย่างใด</p> <p>8.2 ในระหว่างเข้าร่วมโครงการนี้ ข้าพเจ้าทราบถึงเป้าหมายและข้อผูกพันในการที่จะให้มีการชำระหนี้คืนตามเงื่อนไข และกำหนดเวลาครบถ้วน 100% ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานที่ข้าพเจ้า สังกัดกับธนาคารออมสิน ดังนั้น ข้าพเจ้าจะไม่ก่อภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถชำระหนี้ให้ธนาคารได้</p> <p>8.3 หากธนาคารออมสินอนุมัติให้กู้เงินตามคำขอกู้ฉบับนี้ ข้าพเจ้ายินยอมจะใช้คืนเงินที่กู้ภายในระยะเวลาตามสัญญา โดยชำระเป็นงวดรายเดือน และในการนี้ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้บังคับบัญชาหักเงินเดือนหรือเงินได้อื่น ๆ ที่ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับโดยชอบด้วยกฎหมายจากทางราชการ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ตามสัญญาเงินทุกประเภทให้ธนาคารในลำดับแรกตลอดไป จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาชีวิตภายหลังจากได้รับอนุมัติให้กู้เงิน จากธนาคารออมสินได้ตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น</p>	

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ขอกู้

	<p>กลุ่มขอรับรองว่า ผู้ขอกู้เงินและผู้ค้ำประกันเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การเป็นผู้ขอกู้เงิน และผู้ค้ำประกัน ตามที่ธนาคารออมสินกำหนด และกลุ่มได้ตรวจสอบแล้วว่า ผู้ขอกู้เงินมีความจำเป็นในการใช้เงินตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินจริง และมีความสามารถเพียงพอที่จะชำระหนี้ให้กับธนาคารออมสินได้</p> <p>ทั้งนี้ กลุ่มยินดีที่จะควบคุม ดูแล และติดตามให้ผู้ขอกู้เงินและผู้ค้ำประกันปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับธนาคารออมสิน</p> <p style="text-align: right;">(ลงชื่อ)..... (.....)</p> <p style="text-align: center;">หัวหน้ากลุ่มย่อย ...../...../.....</p> <p style="text-align: right;">(ลงชื่อ)..... (.....)</p> <p style="text-align: center;">หัวหน้ากลุ่มใหญ่ ...../...../.....</p>
คำรับรองของผู้บังคับบัญชา	<p>คำรับรองของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (เหนือขึ้นไป 1 ระดับ)</p> <p>☐ สมควรให้กู้</p> <p>☐ ไม่สมควรให้กู้</p> <p>ความเห็น .....</p> <p style="text-align: right;">(ลงชื่อ)..... (.....) ตำแหน่ง..... ...../...../.....</p>

ขอรับรองว่า ผู้ขอกู้เงินและผู้ค้ำประกันเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์การเป็น ผู้ขอกู้เงิน และผู้ค้ำประกัน ตามที่ธนาคารออมสินกำหนด และคณะกรรมการบริหารได้ตรวจสอบแล้วว่า ผู้ขอ กู้เงินมีความจำเป็นในการใช้เงินตามวัตถุประสงค์การขอกู้เงินจริง และมีความสามารถเพียงพอที่จะชำระหนี้ให้กับ ธนาคารออมสินได้

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารยินดีที่จะควบคุม ดูแล และติดตามให้ผู้ขอกู้เงินและผู้ค้ำประกันปฏิบัติ ตามสัญญาที่ให้ไว้ กับธนาคารออมสิน

(ลงชื่อ).....

(.....)

ประธานคณะกรรมการบริหาร

...../...../.....

หมายเหตุ ประธานคณะกรรมการบริหาร หมายถึง หัวหน้าหน่วยงานที่ทำงานที่ใกล้ชิดตกลงกับธนาคารออมสิน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

หนังสือยินยอมให้ตรวจสอบและเปิดเผยข้อมูล

ทำที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า.....ในกรณีที่ตนเป็นนิติบุคคล ชื่อผู้มี

อำนาจทำการแทน.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....อายุ.....ปี ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรสาร.....เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร.....

ได้มาขอสินเชื่อกับธนาคารออมสินสาขา / สำนัก / ศูนย์.....ยินยอมและมอบอำนาจ

ให้ธนาคารออมสินตรวจสอบและหรือเปิดเผยข้อมูลของข้าพเจ้า ทั้งที่เป็นข้อมูลส่วนตัวและหรือข้อมูลเกี่ยวกับ

สินเชื่อที่ข้าพเจ้ามีอยู่ให้กับธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ หรือนิติบุคคลอื่นที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายให้

ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ซึ่งการตรวจสอบและหรือเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะต้องเป็นไปเพื่อการให้สินเชื่อ

เท่านั้น โดยข้าพเจ้าจะไม่เพิกถอนความยินยอมที่ให้ไว้แต่อย่างใด

ลงชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม (ผู้กู้)

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน (เจ้าหน้าที่ธนาคาร)

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน (เจ้าหน้าที่ธนาคาร)

(.....)

หนังสือยินยอมให้หักเงินเดือนและเงินได้อื่นจากทางราชการ

ที่ทำงาน .....

.....

วันที่.....

เรียน .....

ข้อ 1. ข้าพเจ้า (ผู้กู้).....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....ได้รับเงินเดือนเดือนละ.....บาท และมีเงินได้อื่นจากทางราชการเดือน

ละ.....บาท มีอายุราชการคงเหลือ.....ปี.....เดือน (นับจากวันที่ยื่นขอกู้) ได้ขอกู้เงินจาก

ธนาคารออมสินตามสัญญากู้เงินเลขที่ ..... ลงวันที่ .....

โดยยินยอมให้หัวหน้าฝ่ายการเงินของหน่วยจ่ายเงินเดือนที่ข้าพเจ้าสังกัดหักเงินเดือนหรือเงินได้อื่นใดที่ข้าพเจ้ามี

สิทธิได้รับจากหน่วยงานที่ข้าพเจ้าสังกัด เพื่อชำระหนี้ตามสัญญากู้เงินเป็นลำดับแรกตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้

เสร็จสิ้น ไม่ว่าจะหนี้เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าอุปกรณ์แห่งหนี้ และค่าเสียหายตามที่ปรากฏในสัญญากู้เงินได้จน

เต็มจำนวน ทั้งนี้ โดยไม่ต้องบอกกล่าวให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า และในกรณีที่ข้าพเจ้าย้ายหน่วยงานข้าพเจ้า

ยินยอมให้หัวหน้าฝ่ายการเงินของหน่วยจ่ายเงินเดือนที่ข้าพเจ้าสังกัดใหม่หักเงินเดือนหรือเงินได้อื่นใดจากทาง

ราชการที่ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับจากหน่วยงานที่ข้าพเจ้าสังกัดใหม่ เพื่อชำระหนี้ดังกล่าวให้ธนาคารต่อไปเป็นลำดับ

แรกตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

กรณีข้าพเจ้าลาออกหรือเกษียณอายุราชการ ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้มีอำนาจของหน่วยจ่ายเงิน

หักเงินบำเหน็จ บำนาญ และหรือเงินได้อื่นใดจากทางราชการที่ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับ เพื่อชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่

ธนาคารต่อไปเป็นลำดับแรกตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

ข้อ 2. ข้าพเจ้า (ผู้ค้ำประกัน) ดังรายนามต่อไปนี้

2.1 ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง..... สังกัด.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ผู้ค้ำประกันได้รับเงินเดือนเดือนละ.....บาท และมีเงินได้อื่นจากทางราชการเดือนละ.....บาท

มีอายุราชการคงเหลือ.....ปี.....เดือน (นับจากวันที่ยื่นขอกู้)

2.2 ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง..... สังกัด.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ผู้ค้ำประกันได้รับเงินเดือนเดือนละ.....บาท และมีเงินได้อื่นจากทางราชการเดือนละ.....บาท

มีอายุราชการคงเหลือ.....ปี.....เดือน (นับจากวันที่ยื่นขอกู้)

ได้ร่วมกันค้าประกันการกู้เงินของ (ผู้กู้)

.....
 โดยยินยอมให้หัวหน้าการเงินของหน่วยจ่ายเงินเดือนที่ข้าพเจ้าสังกัด หักเงินเดือนหรือเงินได้อื่นใดที่ข้าพเจ้ามี สิทธิได้รับจากหน่วยงานที่ข้าพเจ้าสังกัด เพื่อชำระหนี้แทนผู้กู้ในกรณีที่ผู้กู้ไม่ชำระหนี้ตามข้อ 1. ให้แก่ธนาคาร เป็น ลำดับแรกตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น โดยไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า และใน กรณีที่ข้าพเจ้าย้ายหน่วยงาน ข้าพเจ้ายินยอมให้หัวหน้าการเงินของหน่วยจ่ายเงินเดือนที่ข้าพเจ้าสังกัดใหม่หัก เงินเดือนหรือเงินได้อื่นใดจากทางราชการที่ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับจากหน่วยงานที่ข้าพเจ้าสังกัดใหม่ เพื่อชำระหนี้ ดังกล่าวให้ธนาคารต่อไปเป็นลำดับแรกตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

กรณีข้าพเจ้า (ผู้ค้าประกัน) ลาออกหรือเกษียณอายุราชการ ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้มีอำนาจของ หน่วยจ่ายเงินหักเงินบำเหน็จ บำนาญ และหรือเงินได้อื่นใดจากทางราชการที่ข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเพื่อชำระหนี้ ดังกล่าวให้ธนาคารต่อไปเป็นลำดับแรกตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

ลายมือชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม (ผู้กู้)
 (.....)

ลายมือชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม (ผู้ค้าประกัน)
 (.....)

ลายมือชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม (ผู้ค้ำประกัน)
(.....)

ลายมือชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม (ผู้ค้ำประกัน)
(.....)

ลายมือชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม (ผู้ค้ำประกัน)
(.....)

ลายมือชื่อ.....ผู้ให้ความยินยอม (ผู้ค้ำประกัน)
(.....)

คำรับรองในการหักเงินเดือนหรือเงินได้อื่นใดของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่การเงิน

ขอรับรองว่าจะดำเนินการหักเงินเดือนหรือเงินได้อื่นใดของผู้ผู้และหรือผู้กำกับ (ถ้ามี) เพื่อชำระหนี้ให้กับธนาคารออมสินในลำดับแรกตลอดไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น

1. ลายมือชื่อ.....หัวหน้าการเงิน/พยาน
(.....)

2. ลายมือชื่อ..... ผู้บังคับบัญชา/พยาน
(.....)

หมายเหตุ ในกรณีข้าราชการทหาร ให้ลงลายมือชื่อเฉพาะลำดับที่ 2 เท่านั้น โดยให้หัวหน้านายทหารการเงิน เป็นผู้ลงนามให้คำรับรอง

ภาคผนวก ค
ผลการประมาณค่าแบบจำลอง Probit

ผลการประมาณค่าแบบจำลอง Probit

Dependent Variable: PROB

Method: ML - Binary Probit

Sample: 2001 2410

Included observations: 401

Excluded observations: 9

Convergence achieved after 9 iterations

Covariance matrix computed using second derivatives

Variable	Coefficient	Std. Error	z-Statistic	Prob.
C	-0.434871	0.231384	-1.879436	0.0602
DEBT	2.90E-06	1.64E-06	1.766084	0.0774
UND	0.849722	0.153007	5.553467	0.0000
GROUP	0.439653	0.183224	2.399538	0.0164
RATE	-0.354733	0.173828	-2.040719	0.0413
PAYIN	0.454259	0.217605	2.087539	0.0368
CONPY	-0.436587	0.244025	-1.789109	0.0736
Mean dependent var	0.628429	S.D. dependent var		0.483828
S.E. of regression	0.456726	Akaike info criterion		1.226212
Sum squared resid	82.18778	Schwarz criterion		1.295932
Log likelihood	-238.8555	Hannan-Quinn criter.		1.253819
Restr. log likelihood	-264.5744	Avg. log likelihood		-0.595650
LR statistic (6 df)	51.43774	McFadden R-squared		0.097208
Probability(LR stat)	2.42E-09			
Obs with Dep=0	149	Total obs		401
Obs with Dep=1	252			

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นางสาววิยะดา ชาญสายสาคร
วัน เดือน ปี ที่เกิด	3 มกราคม 2519
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ธนาคารออมสิน
ทุนการศึกษาที่ได้รับ	ทุนธนาคารออมสินคุณวุฒิปริญญาตรี